

Sisällysluettelo

Esipuhe	3
Tiivistelmä	4
1. Selvityksen lähtökohdat	5
2. Alueelliset tilannekatsaukset	
2.1 Lapin ELY-L-alue	8
2.2 Pohjois-Pohjanmaan ELY-L-alue	12
2.3 Etelä-Pohjanmaan ELY-L-alue	18
2.4 Keski-Suomen ELY-L-alue	22
2.5 Pohjois-Savon ELY-L-alue	25
2.6 Varsinais-Suomen ELY-L-alue	30
2.7 Pirkanmaan ELY-L-alue	36
2.8 Uudenmaan ELY-L-alue	39
2.9 Kaakkois-Suomen ELY-L-alue	50
3. Johtopäätökset	55
4. Lähteet ja linkit	58

Esipuhe

Selvityksen tavoitteena oli muodostaa tilannekuva valtion pyöräväylille tehdyistä toiminnallisen luokittelun suunnitelmista Suomen kaupunkiseuduilla. Tilannekuvan muodostaminen on osa Väyläviraston alueellista liikennejärjestelmätyötä sekä pyöräilyn edistämistyötä.

Työtä ohjasivat Jukka Peura ja Maija Rekola Väylävirastosta. Työn toteuttivat projektipäällikkö Katja Kaartinen ja paikkatietoasiantuntija Laura Pihlajakangas Sitowise Oy:stä. Lisäksi työssä avustivat Milla Talja ja Laura Mansikkamäki Sitowise Oy:stä.

Helsingissä maaliskuussa 2020

Väylävirasto

Tiivistelmä

Tähän raporttiin on koottu loppuvuonna 2019 tehty kartoitus ELY-L-alueittain kaupunkiseuduilla tehdyistä pyörätieverkko-suunnitelmista sekä kuvattu yleispiirteisemmin alueen ELY-keskuksen pyöräilyn edistämiseen liittyvää työtä.

Kartoituksen tarkoituksena oli selvittää, millä kaupunkiseuduilla ja minkälaisia pyörätieverkkosuunnitelmia eri puolella Suomea on tehty. Kartoituksen pääasiallinen menetelmä oli kerätä tietoa ELY-keskusten L-vastuualueilta.

Kartoituksen perusteella pyörätieverkkosuunnitelmia on tehty kaupunki- ja kaupunkiseutuvetoisesti Suomen suurimmilla kaupunkialueilla. Yhteensä toiminnallista luokittelua on tehty 29 kaupungin tai kaupunkiseudun alueella.

Suunnitelmissa on jonkin verran eroavaisuuksia mm. verkkojen laajuuden ja silmäkoon sekä luokkien määrän ja käytetyn väylien nimeämisen suhteen. Pääasiassa useimmissa suunnitelmissa on noudatettu Väyläviraston edeltäjän Liikenneviraston vuonna 2014 julkaisemaa Jalankulku- ja pyöräväylien suunnittelu -ohjeessa (11/2014) esitettyä toiminnallista luokittelua joko suoraan tai soveltaen.

Suunnitelmia ei kuitenkaan voi pitää täysin yhteismitallisina eivätkä toisen alueen pää- ja aluereitit välttämättä vastaa toisen alueen pää- ja aluereittejä.

Yhteensä valtion olemassa olevaa verkkoa on määritetty osaksi tavoiteverkkoa noin 2000 km, minkä lisäksi tavoiteverkkoon oli tunnistettu yhteystarpeita noin 500 km. Valtion verkolle määritetyn olemassa olevan tavoiteverkon pituuden keskiarvo oli noin 70 km ja mediaani 50 km. Tavoiteverkkoon kuuluvia yhteystarpeita oli tunnistettu maanteiden yhteyteen 20 suunnitelmassa ja niiden pituuden keskiarvo oli noin 30 km ja mediaani noin 10 km.

Tämän raportin lisäksi samanaikaisesti on suunnitelmien pohjalta tuotettu paikkatietoaineisto valtion väyläverkolle sijoittuvista reiteistä. Linkki aineistoon löytyy raportin lopusta. Aineistoon on otettu mukaan pää- ja aluereitit sekä näihin suunnitelmissa rinnastuvat reitit.

1. Selvityksen lähtökohdat

Selvityksen lähtökohdat

Työn tausta ja tavoitteet

Selvityksen tavoitteena oli muodostaa tilannekuva valtion pyöräväylille tehdyistä toiminnallisen luokittelun suunnitelmista Suomen kaupunkiseuduilla. Tilannekuvan muodostaminen on osa Väyläviraston alueellista liikennejärjestelmätyötä sekä pyöräilyn edistämistyötä.

Tilannekuvan muodostamisen avulla on pyritty tunnistamaan toiminnallisen luokittelun yleisyyttä, yhtälöisyyksiä sekä eroavaisuuksia Suomen eri kaupunkiseuduilla. Väylävirastossa tilannekuvaa tullaan hyödyntämään mm. puuttuvien yhteysvälien tunnistamiseen sekä kohteiden priorisoinnissa.

Selvitysmenetelmät

Selvityksen tiedot kerättiin ELY-keskusten Liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueilta loppuvuodesta 2019 ja alkuvuodesta 2020.

Tehdyt rajaukset

Työ rajattiin koskemaan yli 10 000 asukkaan kaupunkiseutuja, sillä tätä pienemmillä alueilla verkollinen näkökulma ja eri luokkien määrä jäävät suppeiksi.

Seudullisuuden osalta tässä työssä käytettiin laajaa määritelmää ja sekä tässä raportissa että tehdyssä paikkatietoaineistossa on huomioitu sekä kuntarajat ylittävät suunnitelmat että vain yhden kaupungin alueelle tehdyt suunnitelmat.

Selvityksen lähtökohdat

Toiminnallinen luokittelu

Pyöräteiden toiminnallisen luokittelun pääpiirteet on kuvattu vuonna 2014 julkaistussa Jalankulku- ja pyöräväylien suunnittelu-ohjeessa (11/2014).

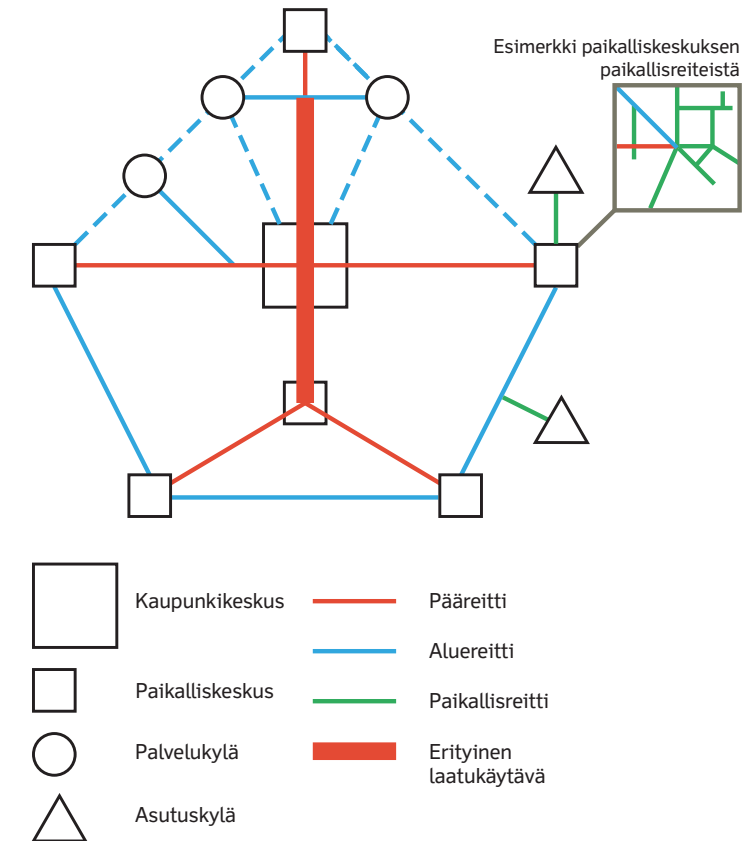
Toiminnallisen luokittelun perustan muodostavat pää-, alue- ja paikallisreitit sekä laatukäytävät, jotka yhdistävät kaupunkikeskuksen, paikalliskeskukset, palvelukylät ja asutuskylät toisiinsa.

Hyvä pyöräilyverkko on autoliikenteen verkon tapaan hierarkkinen, jolloin tärkeimmät reitit erottuvat sekä laadultaan että kunnossapidoltaan muista reiteistä. Pyöräilyn pääreitit, ja usein myös alureitit, muodostavat pyöräilyn tavoiteverkon.

Toiminnallinen luokittelu on suunnittelun ja kunnossapidon kannalta tärkeää, näin niukat resurssit saadaan kohdistettua sinne missä niistä on eniten hyötyä.

Väylävirastossa valmistellaan parhaillaan uutta pyöräliikenteen suunnitteluohjetta.

Kuva 1. Pyöräverkon toiminnallinen luokitus Jalankulun ja pyöräväylien suunnitteluohjeen (2014) mukaan.

2. Alueelliset tilannekatsaukset

2.1 Lapin ELY-L-alue

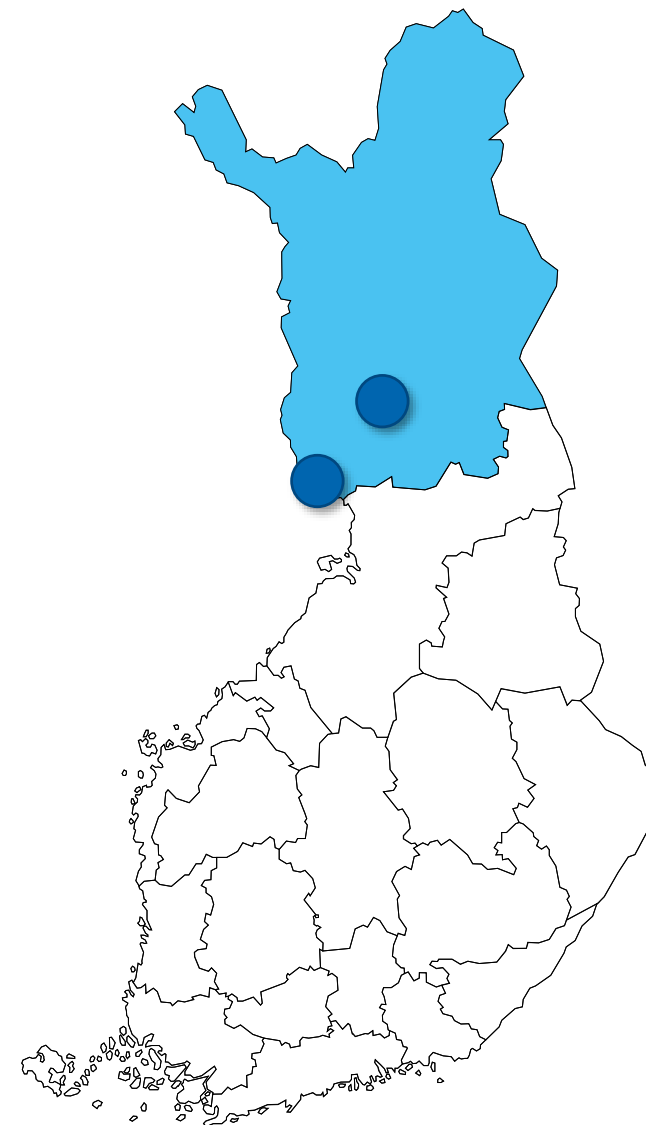

Lapin ELY-L-alue

Yleiskuvaus

Lapin ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueen alueella toiminnalliset luokittelut on tehty Rovaniemen, Kemlin ja Tornion kaupunkien alueelle. Luokittelut ovat vuosilta 2015 ja 2016. Rovaniemen luokittelu on tehty kaupunkivetoisesti, Kemlin ja Tornion luokittelut taas on tehty osana Meri-Lapin liikenneturvallisuussuunnitelmaa. Kaikkien kaupunkien suunnitelmissa on sekä määritelty nykyistä verkkoa että tunnistettu yhteystarpeita tavoiteverkolle. Yhteystarpeita on myös valtion verkolla.

ELY-keskuksen omassa työssä jalankulun ja pyöräilyn väylien kehittämistarpeita sekä uusien yhteyksien tarpeita on tunnistettu ensisijaisesti liikenneturvallisuussuunnitelmissa. Lisäksi alueella tunnistettuja kohteita on priorisoitu asiantuntijatyönä.

 = Kaupunkiseudulla tai kaupungin alueella on tehty pyörätieverkkosuunnitelma

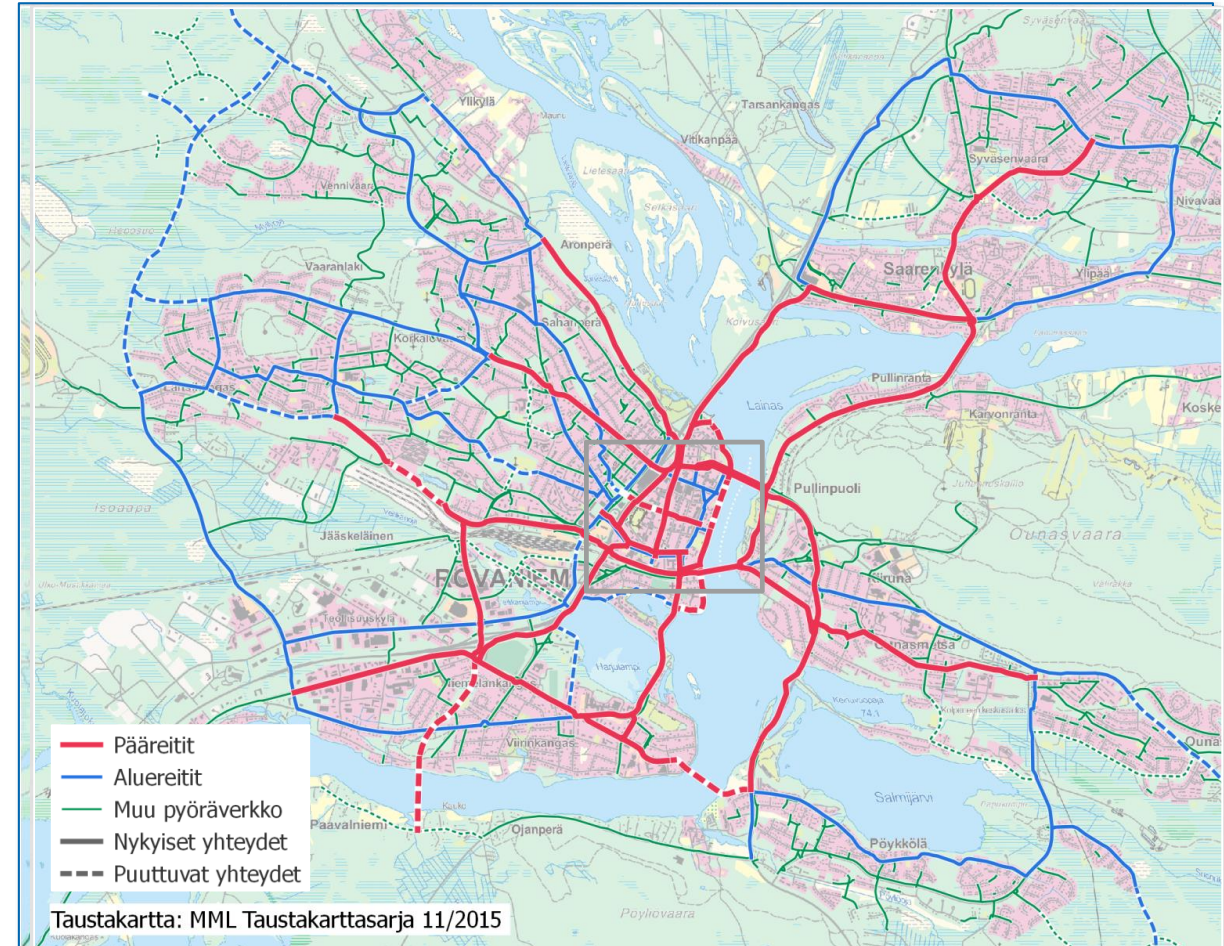
Lapin ELY-L-alue / Rovaniemi

Rovaniemen kaupunki on vuonna 2016 julkaissut kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman *Omin voimin liikkeelle! Rovaniemen kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelma 2030*. Kehittämisohjelman laadintaa on alueella ohjannut liikennejärjestelmätyöryhmä.

Kehittämisohjelman toimenpideosiossa on määritetty tavoiteverkko, joka ulottuu reilun 5 kilometrin säteellä Rovaniemen keskustan ympärille. Tavoiteverkkoon on tunnistettu kuuluvaksi pääreitit, aluereitit sekä muu pyöräverkko. Lisäksi on tunnistettu yhteystarpeita kaikille toiminnallisille luokille. Yhteystarpeiden lisäksi pääreiteille on määritetty laatutavoitteet, jotka liittyvät mm. päällysteiden kuntoon, ajogeometriaan, risteysjärjestelyihin, talvihoitoon sekä valaistukseen.

Tavoiteverkon pituus valtion verkolla on noin 24 km.

Kuva 2. Rovaniemen kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelmassa tehty pyöräväylien toiminnallinen luokittelu.

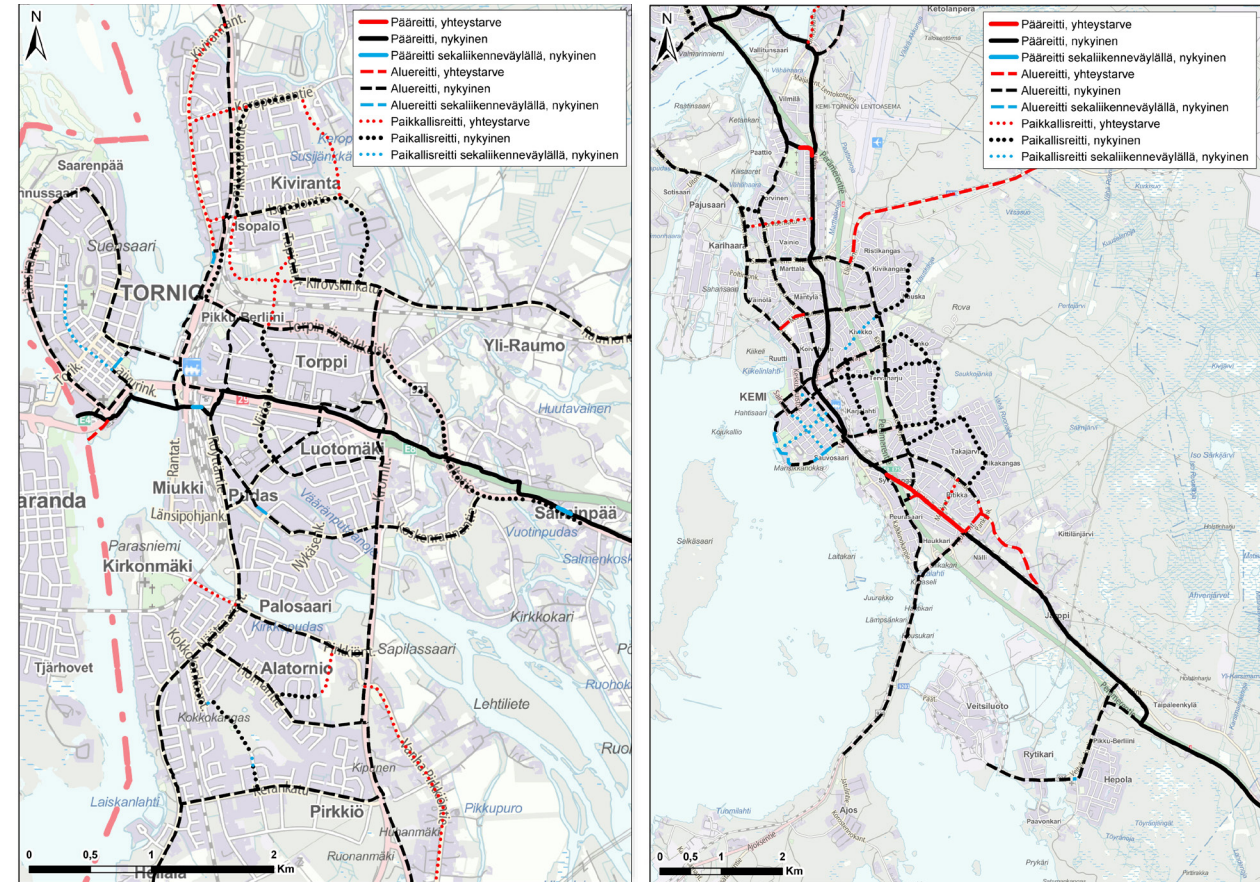

Lapin ELY-L-alue / Kemi-Tornion alue

Meri-Lapin liikenneturvallisuussuunnitelmassa vuodelta 2015 on tehty Kemin-Tornion alueen pyöräväyliä toiminnallinen luokittelu. Liikenneturvallisuussuunnitelma on Lapin ELY-keskuksen teettämä ja sitä on ohjannut ELY-keskuksen ja kuntien edustajista koostuva ryhmä.

Suunnitelmissa on tehty toiminnallinen luokittelu alueen kuntakeskuksiin: Kemiin, Keminmaalle, Simoon, Tervolaan ja Tornioon. Erityisesti Kemi ja Keminmaa muodostavat pyöräilyn näkökulmasta yhtenäisen vyöhykkeen keskustojen välisen etäisyyden ollessa noin 10 km. Muiden kuntakeskusten väliset lyhimmat etäisyydet vaihtelevat 20 kilometristä 40 kilometriin.

Alueelle on määritetty pääreitit, aluereitit ja tärkeimmät paikallisreitit sekä näihin liittyvät yhteystarpeet. Lisäksi on tunnistettu yhteystarpeita, joista suurin osa kohdistuu aluereitteihin. Valtion verkolle yhteystarpeita kohdistuu yhteensä noin 10 km. Olemassa olevasta valtion verkosto pää- ja aluereiteiksi on määritetty noin 120 km.

Kuva 3. Meri-Lapin liikenneturvallisuussuunnitelmassa määritetyt toiminnalliset luokittelut pyöräväylille Kemissä (oikea) ja Torniossa (vasen).

2.2 Pohjois-Pohjanmaan ELY-L-alue

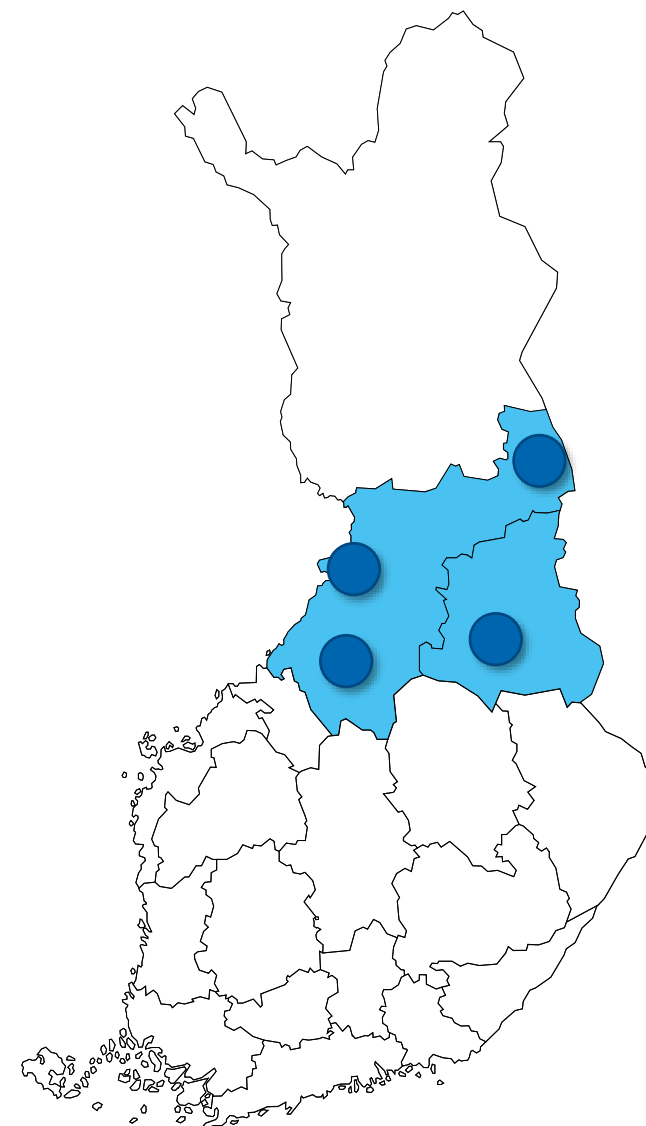
Pohjois-Pohjanmaan ELY-L-alue

Yleiskuvaus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen alueella toiminnalliset luokittelut on tehty Oulun seudulla sekä Kajaanissa, Kuusamossa ja Ylivieskassa vuosina 2017 ja 2018.

Oulun seudulla, Kajaanissa ja Ylivieskassa tavoiteverkko on määritetty tunnistamalla alueelta erityyppisen keskuksien ja kylä- ja määrittämällä reitit vektoriverkon avulla. Pää- ja aluereiteille on suunnitelmissa määritetty teknisiä vaatimuksia. Kuusamossa tavoiteverkko on määritetty pitkälti maankäyttöaineiston ja koululaisten liikkumisen perusteella.

Muita jalankulun ja pyöräilyn yhteystarpeita, kuin tavoiteverkkojen määrittämisen yhteydessä esille nousseita, ELY-keskus on tunnistanut alueensa liikenneturvallisuussuunnitelmissa.

 = Kaupunkiseudulla tai kaupungin alueella on tehty pyörätieverkkosuunnitelma

Pohjois-Pohjanmaan ELY-L-alue / Oulun seutu

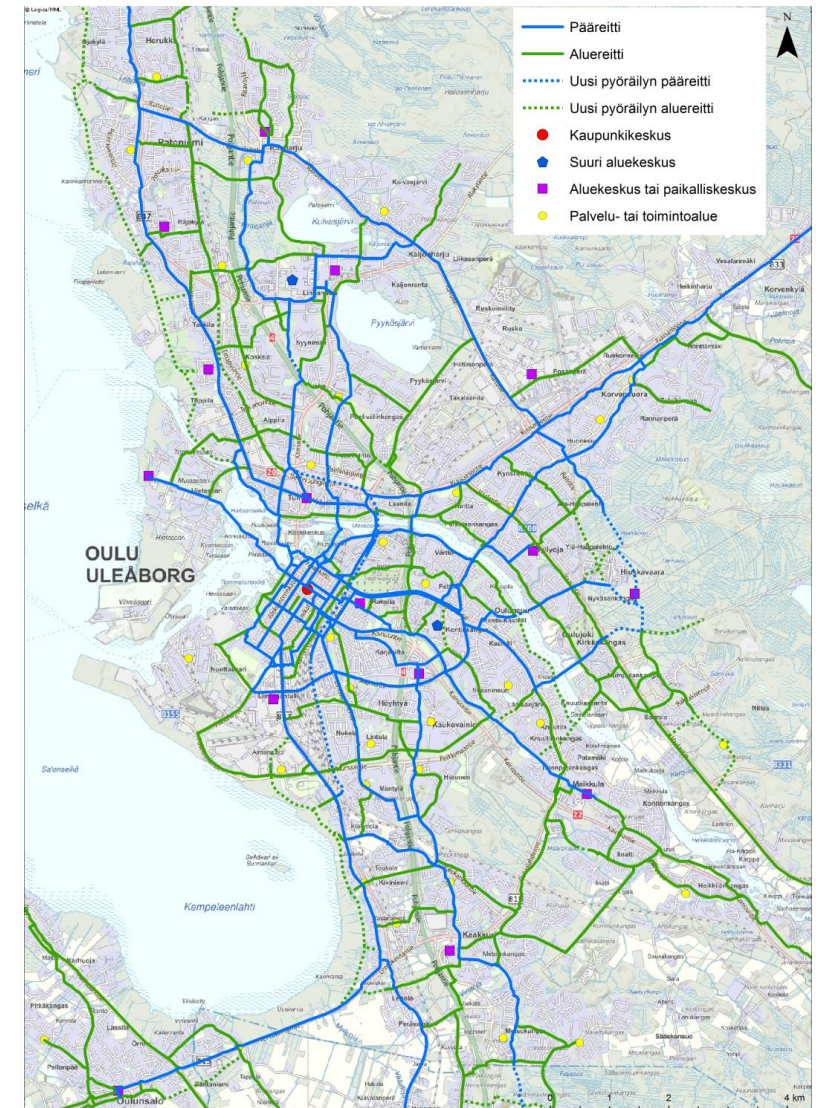
Oulun seudun pyöräilyn pääreittisuunnitelman 2030 on laatinut Oulun kaupunki yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa vuonna 2017.

Suunnitelmassa on tunnistettu alueelta kaupunkikeskus, suuret aluekeskukset, alue- ja paikalliskeskukset sekä palvelu- ja toimintoalueet. Asutuskylä ei työssä huomioitu.

Tavoiteverkkoa ei ole määritetty keskusten välille, jos kaupunkikeskuksen 60 minuutin pyöräilyn saavutettavuus-alue ei kohtaa aluekeskuksen 30 minuutin pyöräilyn saavutettavuusalueita tai kahden aluekeskuksen 30 minuutin pyöräilyn saavutettavuusalueet eivät kohtaa.

Tavoiteverkossa 2030 pyöräilyn pääreittejä on 176 km, joista uusia yhteystarpeita on 12 km. Aluereittejä on 555 km, joista uusia yhteystarpeita on 100 km. Yhteystarpeita valtionverkolla on 117 km ja olemassa olevaa tavoiteverkko 200 km. Suunnitelmassa on määritetty liikennemallin tulosten avulla mm. pyöräilyn ja jalankulun erottelutarpeet sekä kunnossapidon laatuvaatimukset.

Kuva 4. Oulun seudun pyöräilyn tavoiteverkko 2030. Kartalle on merkitty pääreitit, aluereitit, niiden yhteystarpeet sekä kaupunkikeskus, suuret aluekeskukset, alue- ja paikalliskeskukset ja palvelu- ja toimintoalueet.

Kaikkien toimenpiteiden alustava kustannusarvio 18 103 200 €, josta pääväylien ja alueväylien valtion verkolle sijoittuvien toimenpiteiden on osuus 2 198 450 €.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-L-alue / Kuusamo

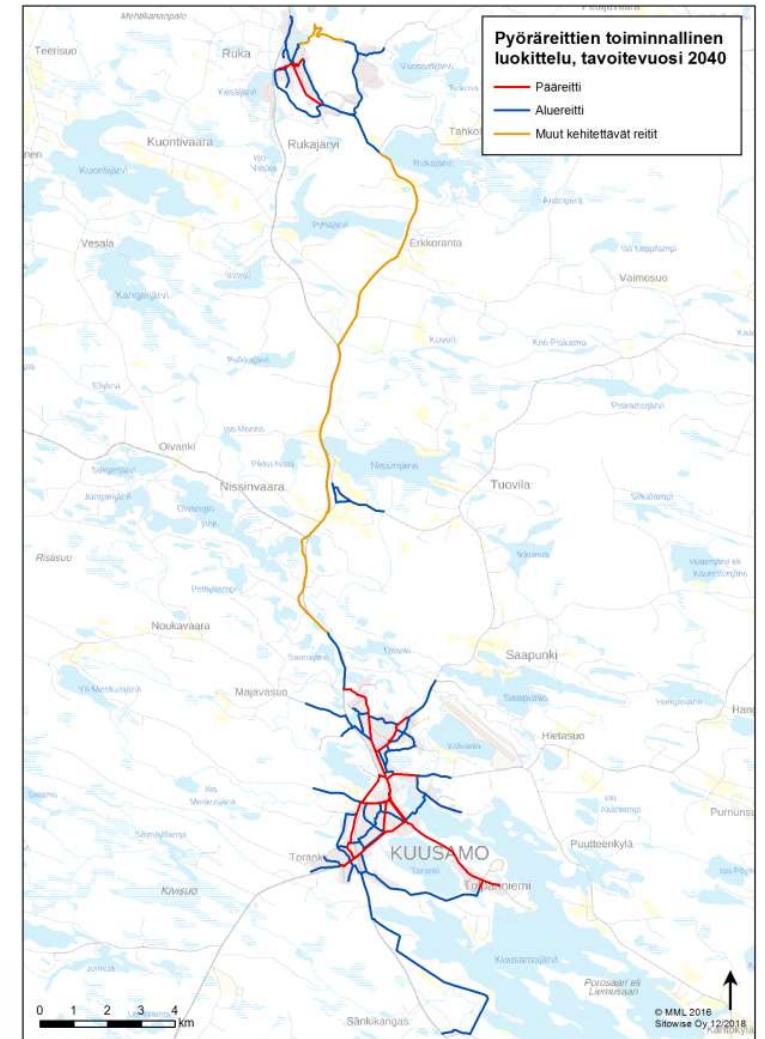
Kuusamon viisaan liikkumisen suunnitelma on laadittu vuonna 2018 yhteistyössä Kuusamon kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kesken.

Suunnitelmassa on määritetty pyöräilyn tavoiteverkko vuoteen 2040. Suunnitelmassa on määritetty pääreitit ja alureitit sekä Kuusamon keskustaajaman että Rukan alueelle. Näitä yhdistävä väylä on merkitty muuksi kehitettäväksi yhteydeksi.

Tavoiteverkko on muodostettu maankäyttöaineiston, koulureittianalyysin sekä koululaisten liikkumiskyselyssä esille nousseiden yhteistarpeiden avulla ja se ulottuu keskustaajamasta kohtuullisen pyöräilyetäisyyden päähän sellaisille alueilla, joissa on kohtuullisesti maankäyttöä. Tavoiteverkko koostuu pyöräteiden lisäksi myös sekaliikennekaduista. Tavoiteverkon perusteella työn yhteydessä on tarkistettu pyörätieverkon talvihoitoluokat.

Valtion verkolle yhteistarpeita on 11 km. Olemassa olevasta verkosta pää- ja alureiteiksi on määritetty yhteensä 14 km.

Kuva 6. Kuusamon tavoiteverkko 2040. Kuva sisältää myös uudet reitit.

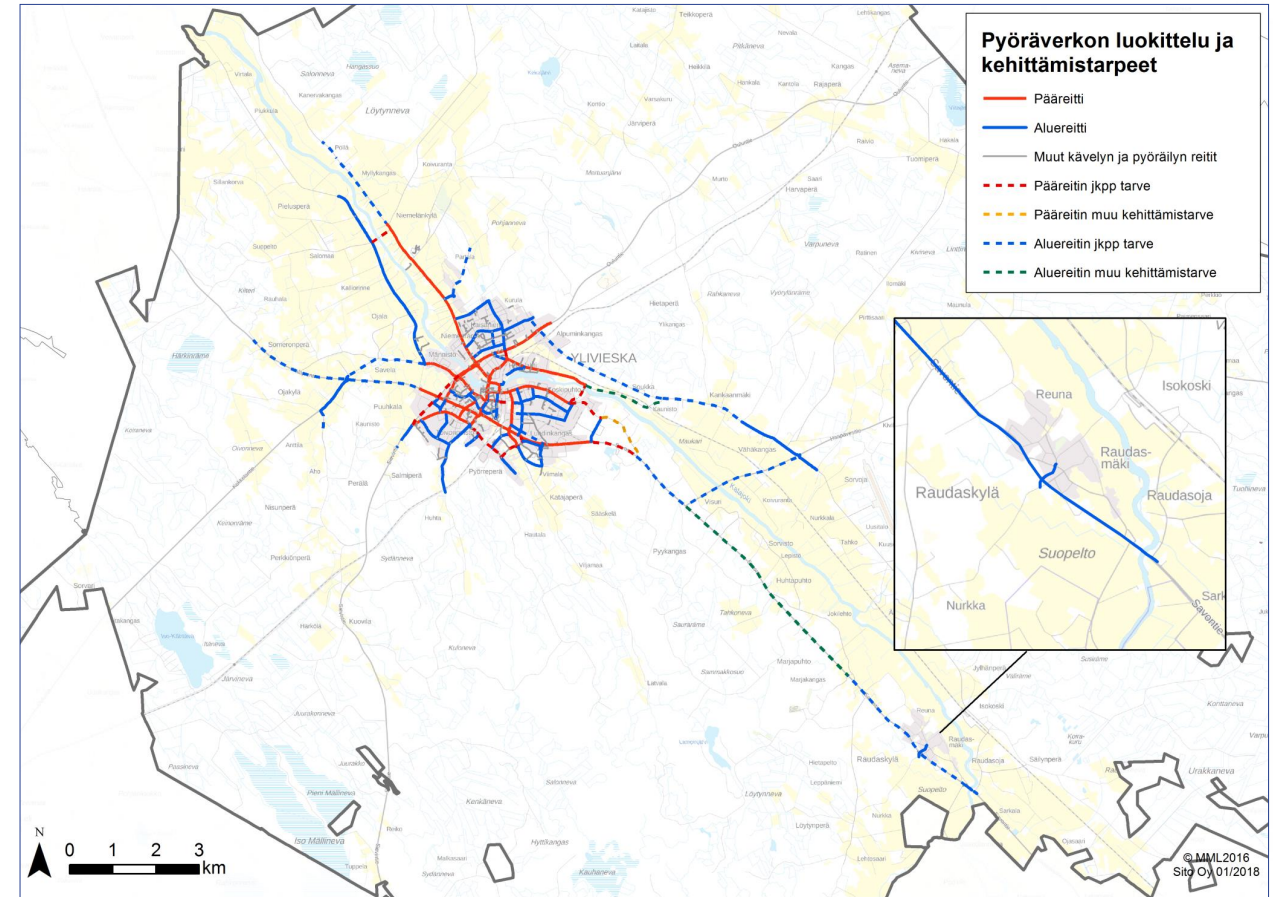
Pohjois-Pohjanmaan ELY-L-alue / Ylivieska

Ylivieskan viisaan liikkumisen suunnitelma on laadittu vuonna 2018 yhteistyössä Ylivieskan kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kesken.

Suunnitelmassa on määritetty pyöräilyn tavoiteverkko, joka sisältää pääreitit, aluereitit sekä molempien yhteystarpeet ja muut kehittämistarpeet. Yhteystarpeita on valtion verkolla 27 km. Olemassa olevaa valtion verkkoa on määritetty tavoiteverkoksi 31 km.

Tavoiteverkko on määritetty tunnistamalla kaupunkikeskus, paikalliskeskus, palvelukylä sekä asutuskylät. Lisäksi on tunnistettu muita merkittäviä kohteita, kuten koulut ja työpaikat.

Pääreiteille ja aluereiteille on suunnitelmassa määritetty teknisiä vaatimuksia, esimerkiksi hoitoon, pituuskaltevuuteen, opastukseen sekä eri kulkumuotojen erotteluun ja risteämisiin.

Kuva 7. Ylivieskan pyöräilyn tavoiteverkko.

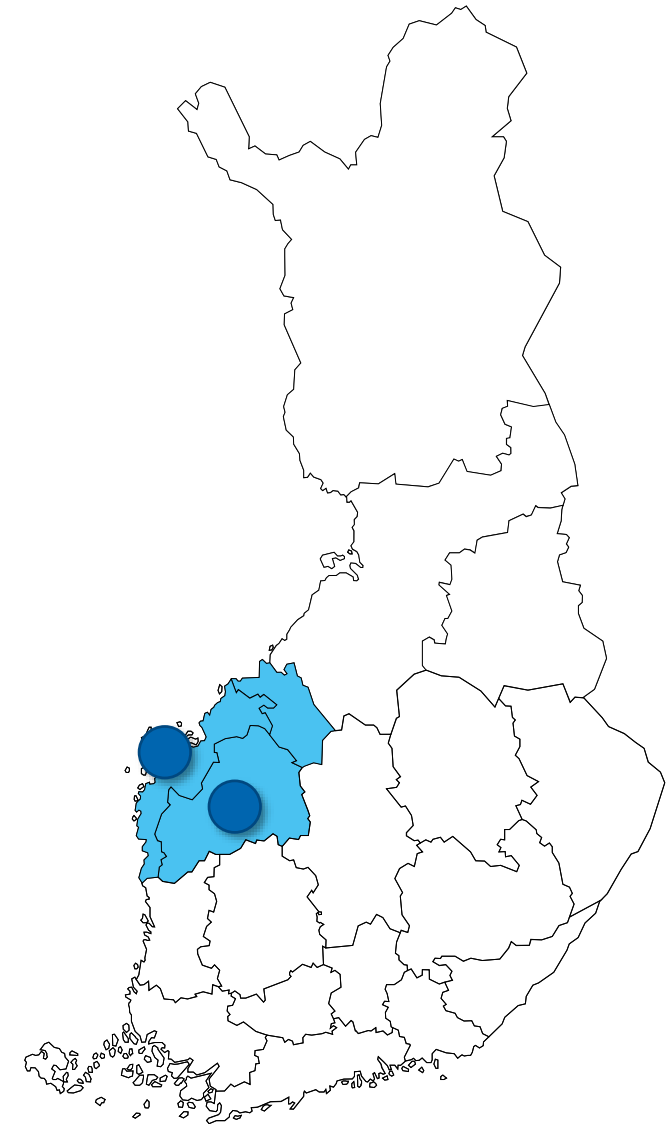
2.3 Etelä-Pohjanmaan ELY-L-alue

Etelä-Pohjanmaan ELY-L-alue

Yleiskuvaus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen alueella toiminnalliset luokittelut on tehty Vaasassa (2013) ja Seinäjoella (2019).

Muita jalankulun ja pyöräilyn yhteystarpeita ELY-keskus on tunnistanut vuonna 2016 tehdyssä jalankulku- ja pyöräilyväylien tarveselvityksessä. Tunnistettuja kohteita on useita satoja ja ELY-keskus on priorisoinut niitä mm. liikennemäärien ja turvallisuusindikaattoreiden perusteella.

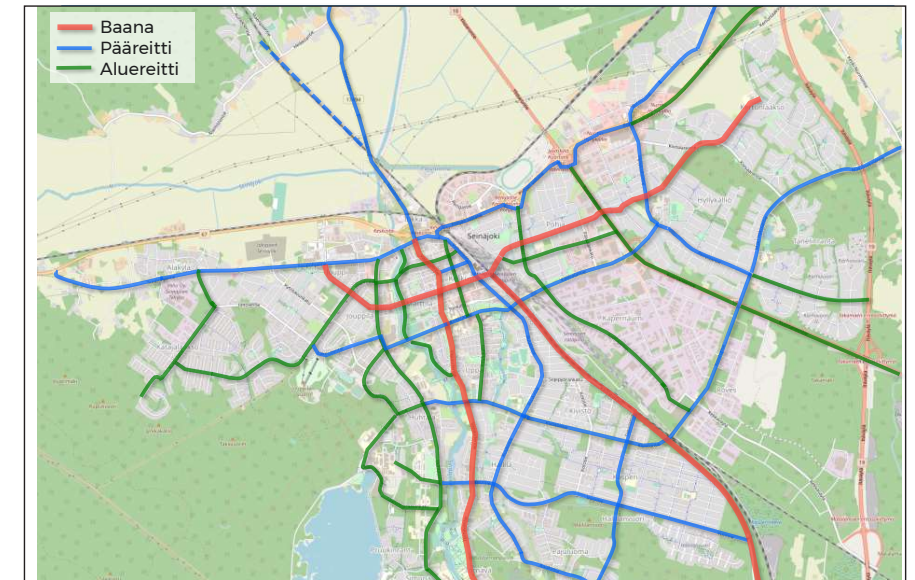
 = Kaupunkiseudulla tai kaupungin alueella on tehty pyörätieverkkosuunnitelma

Etelä-Pohjanmaan ELY-L-alue / Seinäjoki

Seinäjoen keskustan kestävän liikkumisen toimenpideohjelma on Seinäjoen kaupungin vuonna 2019 julkaisema ohjelma, jossa on määritetty pyöräilyn tavoiteverkko.

Tavoiteverkko koostuu baanoista, pääreiteistä ja aluereiteistä noin reilun 5 km säteellä Seinäjoen keskustan alueelta. Lisäksi ydinkeskustan alueelle on määritetty tarkemmin onko kyseessä pyöräkatu (baana), eroteltu jalankulun ja pyöräilyn väylä (baanat ja pääreitit) vai puistoreitti (aluereitit). Valtion verkolla tavoiteverkkoa on yhteensä 26 km.

Toimenpideohjelmassa esitetyt kehitystoimenpiteet liittyvät pääasiassa pyöräväylien laadun parantamiseen.

Kuva 8. Seinäjoen tavoiteverkko sekä alustavat poikkileikkaukset

Etelä-Pohjanmaan ELY-L-alue / Vaasa

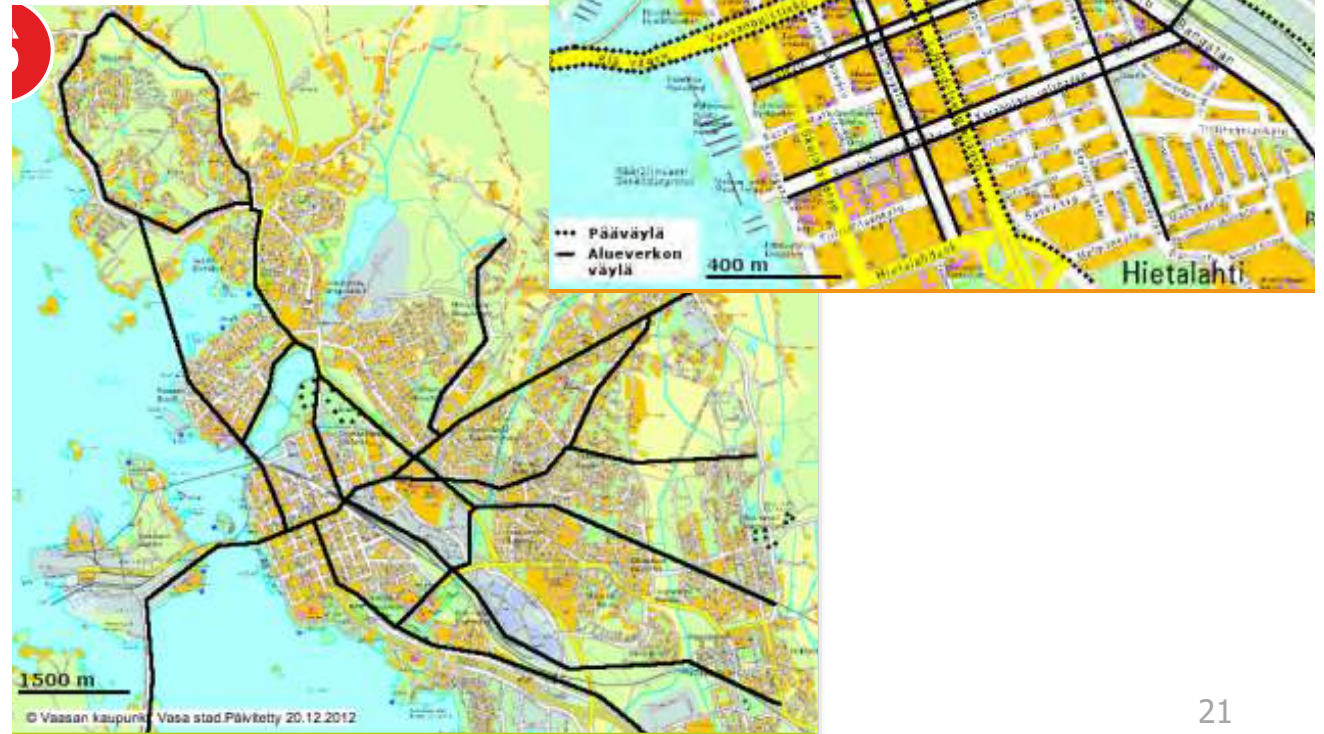
Vaasan kaupunki on vuonna 2013 julkaissut *Vaasan kaupungin pyöräilykehittämis-suunnitelman*, jonka tavoitteena on toimiva pyöräilykaupunki.

Suunnitelmassa pyöräilyn pääverkko on määritetty koostumaan pääväylistä, jotka yhdistävät kaupungin keskustan ja sen ympärillä olevat alakeskukset toisiinsa. Pääväylille on määritetty laadulliset kriteerit, niiden tulisi olla esimerkiksi mahdollisimman leveitä ja pinnaltaan tasaisi ja niillä tulisi välttää jyrkkiä käännöksiä.

Valtion verkolla olemassa olevaa pääverkkoa on yhteensä 3 km ja yhteystarpeita on tunnistettu 2 km.

Suunnitelmassa on linjattu, että sekä pyöräilyn pääverkko että keskustan pyöräverkko ovat korkeinta kunnossapitoluokkaa.

Kuva 9. Vaasan ja Mustasaaren alueelle suunnitellut pyöräilyn pääväylät (alla) sekä Vaasan keskustan pyöräverkko (pääväylät ja alueverkon väylät)

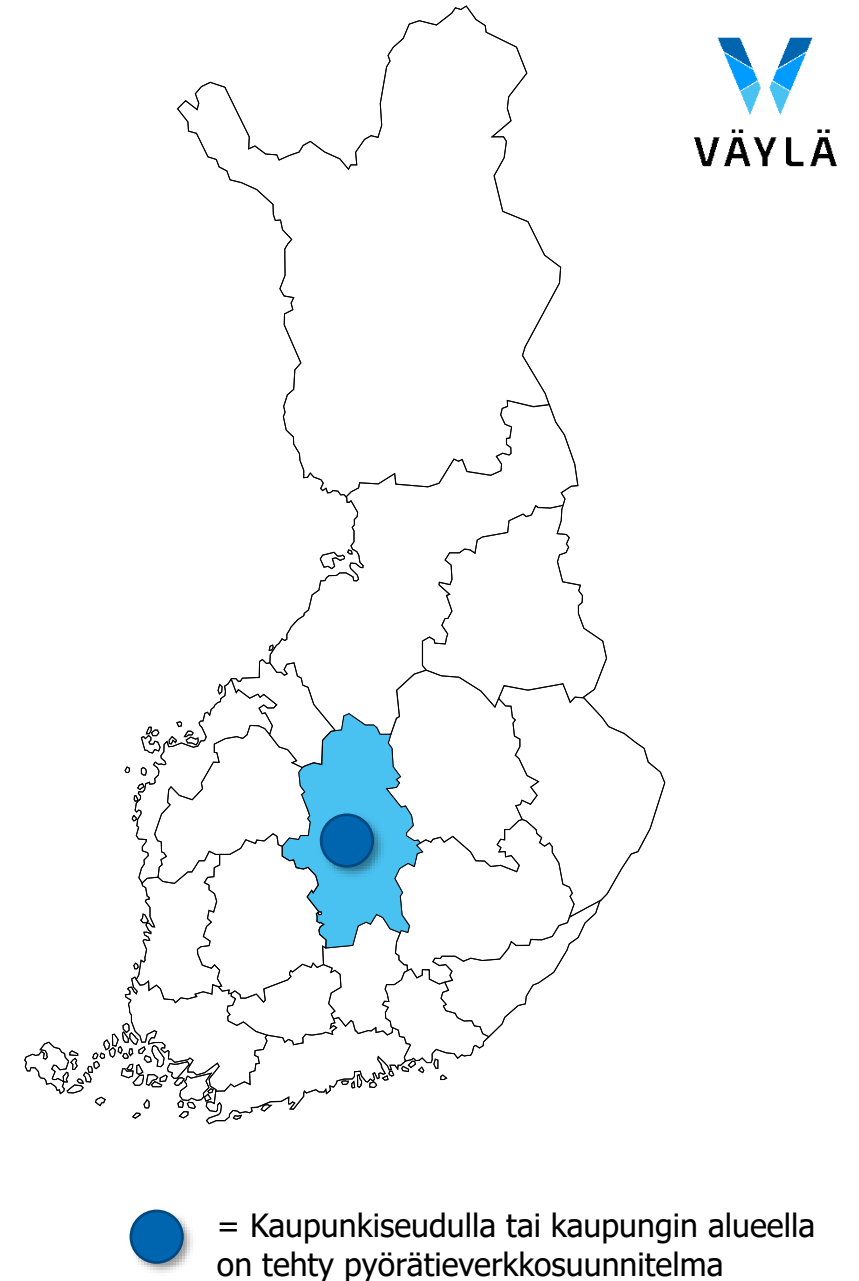
2.4 Keski-Suomen ELY-L-alue

Keski-Suomen ELY-L-alue

Yleiskuvaus

Keski-Suomen ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen alueella toiminnalliset luokittelut on tehty Jyväskylässä 2012 ja tavoiteverkkoa on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Päivitys työ on käynnistänyt vuonna 2020 ja sen myötä joitakin muutoksia myös valtion verkolle on odotettavissa.

Muita jalankulun ja pyöräilyn yhteystarpeita ELY-keskus on tunnistanut vuonna 2012 tehdyssä kevyen liikenteen väylien tarveselvityksessä. Selvityksen jälkeen ELY-keskus on omana työnä ylläpitänyt ja päivittänyt jalankulun ja pyöräilyn väylien tarvelistausta.

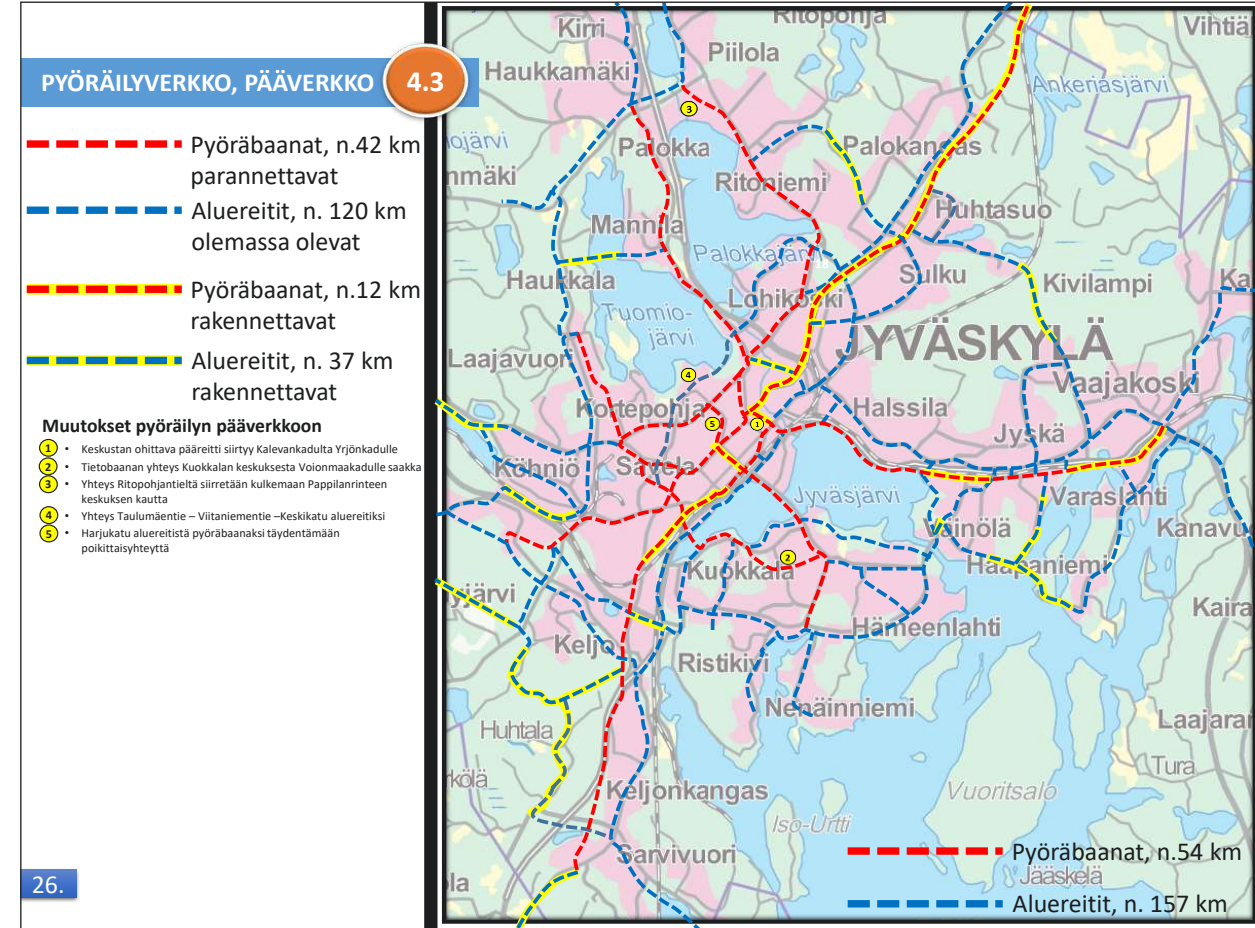
Keski-Suomen ELY-L-alue/ Jyväskylä

Jyväskylän kaupunki ja Keski-Suomen ELY-keskus ovat vuonna 2015 julkaisseet *Jyväskylän kaupungin pyöräilyn edistämishjelman*, jossa määritellään pyöräilyn pääverkko. Ohjelma ja siinä määritelty pääverkko tukeutuvat vuonna 2013 laadittuun kaupungin yleiskaavan mukaiseen pyöräilyn tavoiteverkkoon. Lisäksi suunnitelmassa on analysoitu alle 5 kilometrin pituisia työ-, koulu- ja opiskelumatkoja.

Pyöräilyverkkoon on määritetty kuuluvaksi pyöräbaanat (9 kpl, yhteensä n. 54 km) sekä aluereitit (n. 157 km). Molempiin on tunnistettu yhteystarpeita, myös valtion verkolle. Yhteystarpeita on ehditty toteuttaa suunnitelman valmistumisen jälkeen. Yhteensä pääverkkoa on valtion verkolla noin 50 km, minkä lisäksi yhteystarpeita valtion verkolle tunnistettiin 6 km.

Suunnitelmassa on määritelty pyöräilyverkolle laatuvaatimuksia, mm. poikkileikkauksen suhteen.

Pääverkon päivitystyö on käynnistynyt 2020 ja se myötä joitakin muutoksia myös valtion verkolle on odotettavissa.

Kuva 10. Jyväskylän pyöräilyn pääverkko. Kuvaan on merkitty parannettavat yhteydet sekä uudet yhteydet.

2.5 Pohjois-Savon ELY-L-alue

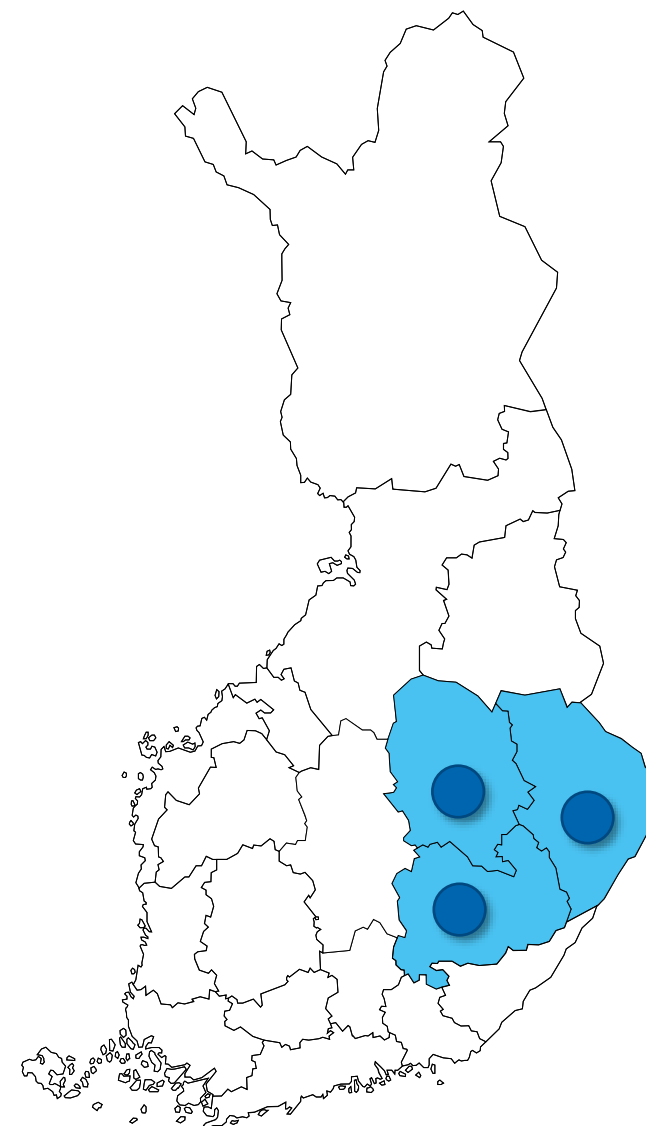
Pohjois-Savon ELY-L-alue

Yleiskuvaus

Pohjois-Savon ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen alueella toiminnalliset luokittelut on tehty Kuopiossa (2019), Joensuussa (2017) ja Mikkelissä (2016). Kuopiossa ja Mikkelissä tavoiteverkko ulottuu valtion verkolle vain hyvin vähän, sillä pääpaino on kaupunkien keskusta-alueissa. Joensuussa luokittelu on tehty myös paikalliskeskuksiin, jolloin valtion verkolla olevaa tavoiteverkkoa on enemmän.

Lisäksi ELY-keskus on omana työnä tunnistanut ja ylläpitänyt listausta alueensa jalankulun ja pyöräilyn yhteystarpeista. Yhteystarpeita on priorisoitu asiantuntijatyönä. Lisäksi pyöräväyliä ja niiden liikenteellistä merkitystä on tarkasteltu alueurakoiden kilpailutuksen yhteydessä ja laatukäytävät on määritetty kunnossapidon hoitoluokkaan K1.

Pyöräilyreittien viitoituksen yleissuunnitelma on laadittu Kuopion kaupunkiseudulle.

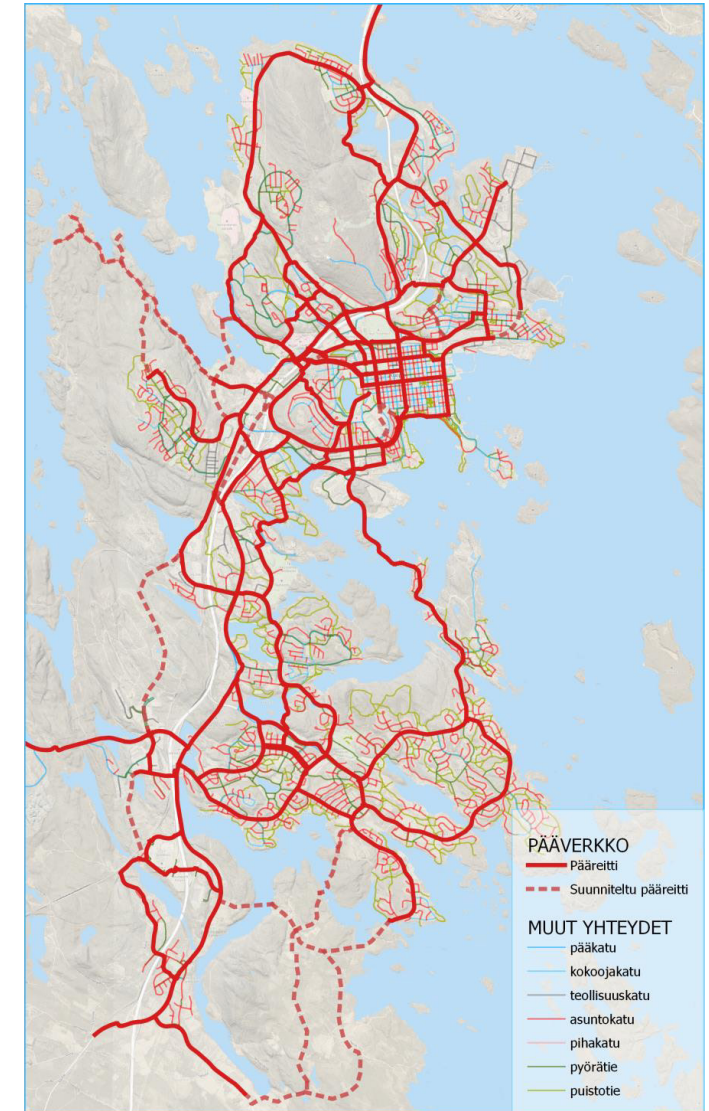
 = Kaupunkiseudulla tai kaupungin alueella on tehty pyörätieverkkosuunnitelma

Pohjois-Savon ELY-L-alue / Kuopio

Kuopion kaupunki on julkaissut vuonna 2019 *Kuopion pyöräväylien verkostotarkastelun*, jonka laatiminen on Kuopion pyöräliikenteen kehittämisohjelman mukainen kiireellinen toimenpide. Tarkastelun on tarkoitus ohjata jatkossa mm. kaavoitusta, katusuunnittelua ja kunnossapitoa. Aikaisemmin pyöräilyverkon toiminnallinen luokitus pää-, alue- ja paikallisreitteihin on tehty vuonna 2015 osana Kaupunkirakenne 2030-luvulle selvitystä.

Kuopion pyöräliikenteen pääverkko painottaa työmatka-, koululais- ja opiskeluliikkumisen tarpeita. Tarkastelussa on myös huomioitu nykyiset kunnossapidon laatukäytävien määrittelyt. Tavoiteverkossa nykyisiä pääreittejä on noin 130 km ja suunniteltuja pääreittejä noin 33 km. Suurin osa pääreiteistä on kaupungin katuverkolla. Valtion verkolla pääreittejä on 15 km. Kuopiossa ei ole tehty alue- tai paikallisreittitasoista tarkastelua.

Kuva 11. Pyöräilyn tavoiteverkko Kuopiossa. Tavoiteverkko koostuu pääreiteistä ja suunnitelluista pääreiteistä (yhteystarpeet).

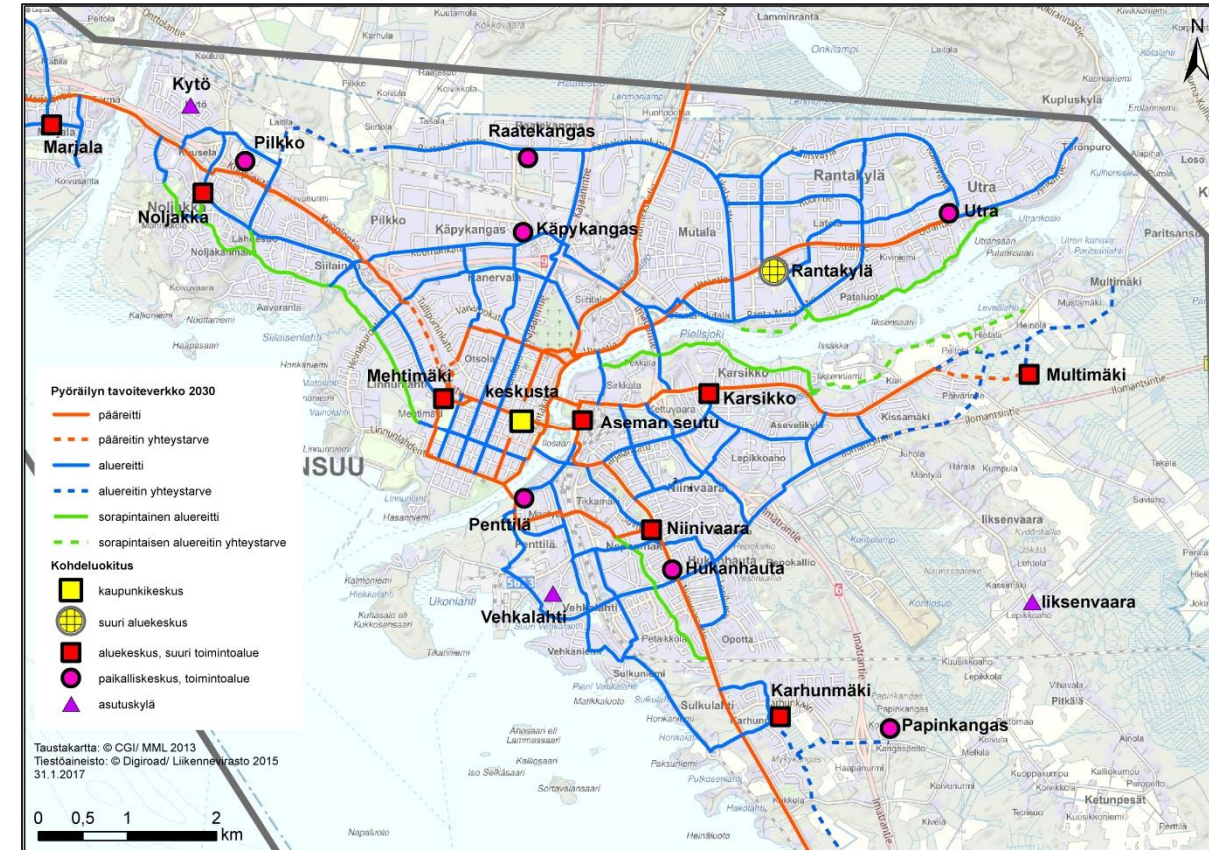

Pohjois-Savon ELY-L-alue / Joensuu

Joensuun kaupunki yhteistyössä Pohjois-Savon ELY-keskuksen sekä Kontiolahden ja Liperin kuntien kanssa on julkaissut 2017 *Pyöräilyn ja jalankulun kehittämissuunnitelman 2030*.

Suunnitelmassa on määritetty pyöräilyn tavoiteverkko, joka on muodostettu kohdeluokituksen ja vektoriverkon avulla. Alueelta on tunnistettu kaupunkikeskus, suuri aluekeskus, aluekeskuksia, paikalliskeskuksia sekä asutuskyliä. Etäämpänä sijaisevien aluekeskusten suunnitelmassa arvioitu synnyttävän vain keskusten sisäisiä matkoja ja näille toiminnallinen luokittelu on tehty erikseen. Korkeimmat reitit ovat aluereittejä.

Pyöräilyn tavoiteverkko koostuu pääreiteistä, aluereiteistä ja sorapintaisista aluereiteistä. Tavoiteverkon laajuus on yhteensä 225 km, josta pääreittejä on 41 km ja aluereittejä 184 km. Valtion verkolla tavoiteverkkoa on 90 km, josta pääreittien osuus on 11 km. Tavoiteverkon toteutuminen edellyttää tasaisella rahoituksella noin 1 M€ vuotuista erillisrahoitusta pyöräilyn ja jalankulun kehittämiseen vuoteen 2030 asti.

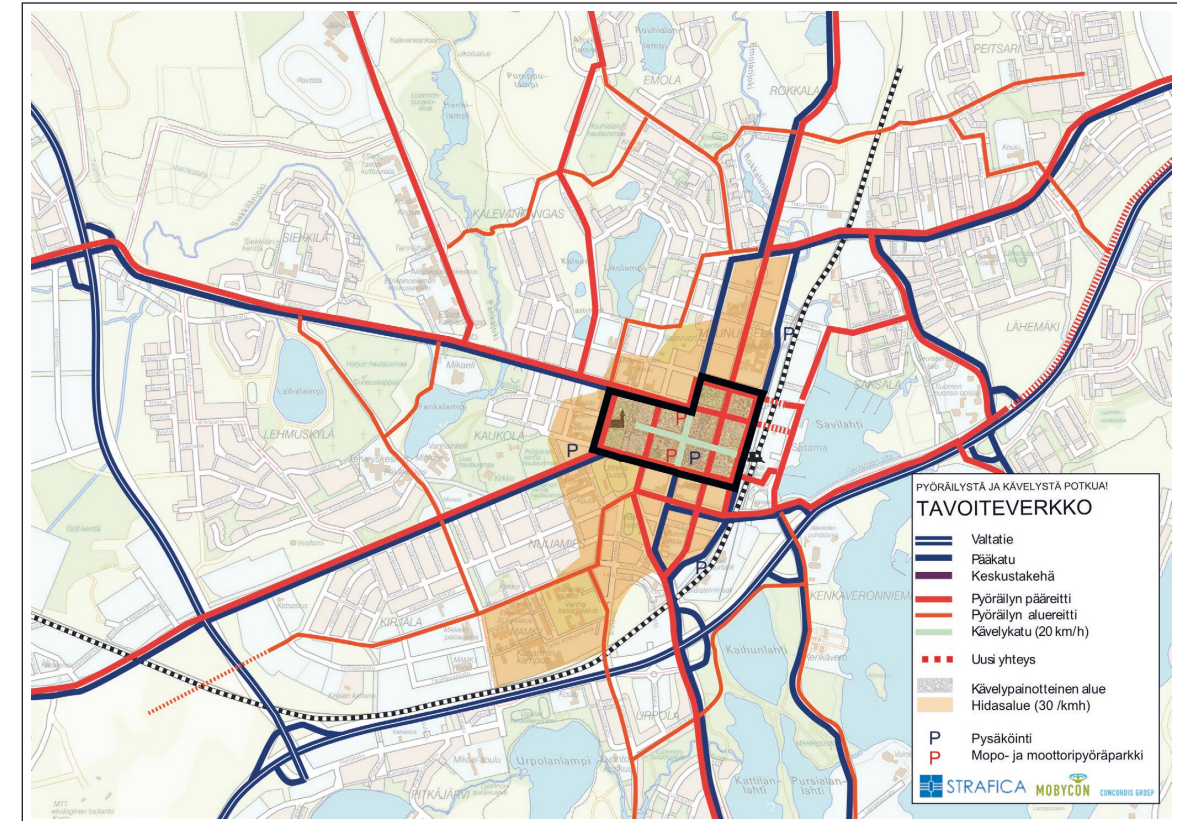

Kuva 12. Pyöräilyn tavoiteverkko Joensuun kantakaupungissa. Tavoiteverkko on määritetty myös Reijolan ja Niittylahden alueille (ei kuvassa).

Pohjois-Savon ELY-L-alue / Mikkeli

Mikkelin kaupunki on vuonna 2016 julkaissut suunnitelman *Kävelystä ja pyöräilystä potkua – Suunnitelma kilpailukyvyyn lisäämiseksi Mikkelin keskustassa pyöräilyn ja kävelyn avulla*. Suunnittelun alueena on Mikkelin keskusta-alue.

Suunnitelmassa on määritetty pyöräilyn tavoiteverkko, joka koostuu pääreiteistä ja aluereiteistä. Lisäksi on tunnistettu muutama yhteystarve. Tavoiteverkolle on suunnitelmassa esitetty toimenpiteitä, mm. pääreitit on määritetty eroteltavaksi kävelystä ja niille laaditaan viitoitus- ja opastussuunnitelmat. Tavoiteverkko ulottuu noin 3 kilometrin päähän Mikkelin keskustasta. Valtion verkolla tavoiteverkkoa on yhteensä 9 km, josta 2 km on yhteystarpeita.

Kuva 13. Pyöräilyn tavoiteverkko Mikkelin keskusta-alueella.

2.6 Varsinais-Suomen ELY-L-alue

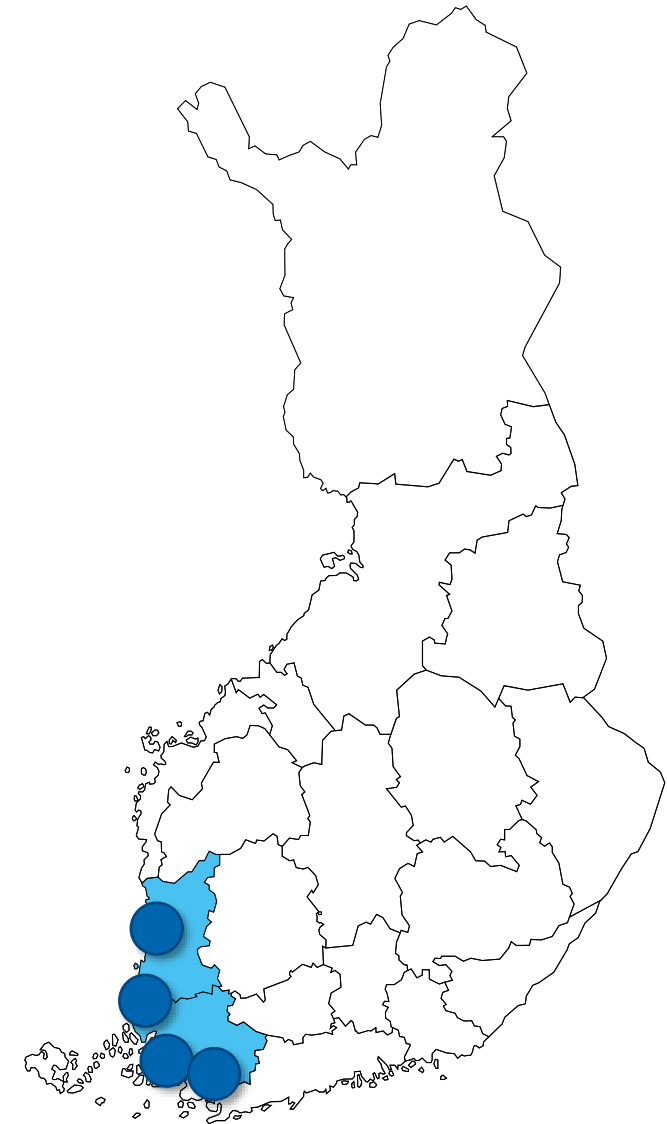

Varsinais-Suomen ELY-L-alue

Yleiskuvaus

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen alueella toiminnalliset luokittelut on tehty Turun seudulle (2016 & 2018), Porin kaupunkiseudulle (2019) sekä Raumalle (2016) ja Saloon (2016). Turun suunnitelma keskittyy kaupungin keskusta-alueelle, mutta Porin seudun ja Salon suunnitelmat ovat maantieteellisesti laajempia ja ulottuvat myös alueen pienempiin taajamiin.

ELY-keskus on tunnistanut tämän lisäksi jalankulun ja pyöräilyn väylien yhteystarpeita vuonna 2019 julkaistussa Jalankulun ja pyöräilyväylien tarveselvityksen, joka on päivitetty versio vuonna 2009 julkaistusta tarveselvityksestä. Väyliä on priorisoitu tien vaarallisuuden ja käyttäjäpotentiaalin perusteella.

 = Kaupunkiseudulla tai kaupungin alueella on tehty pyörätieverkkosuunnitelma

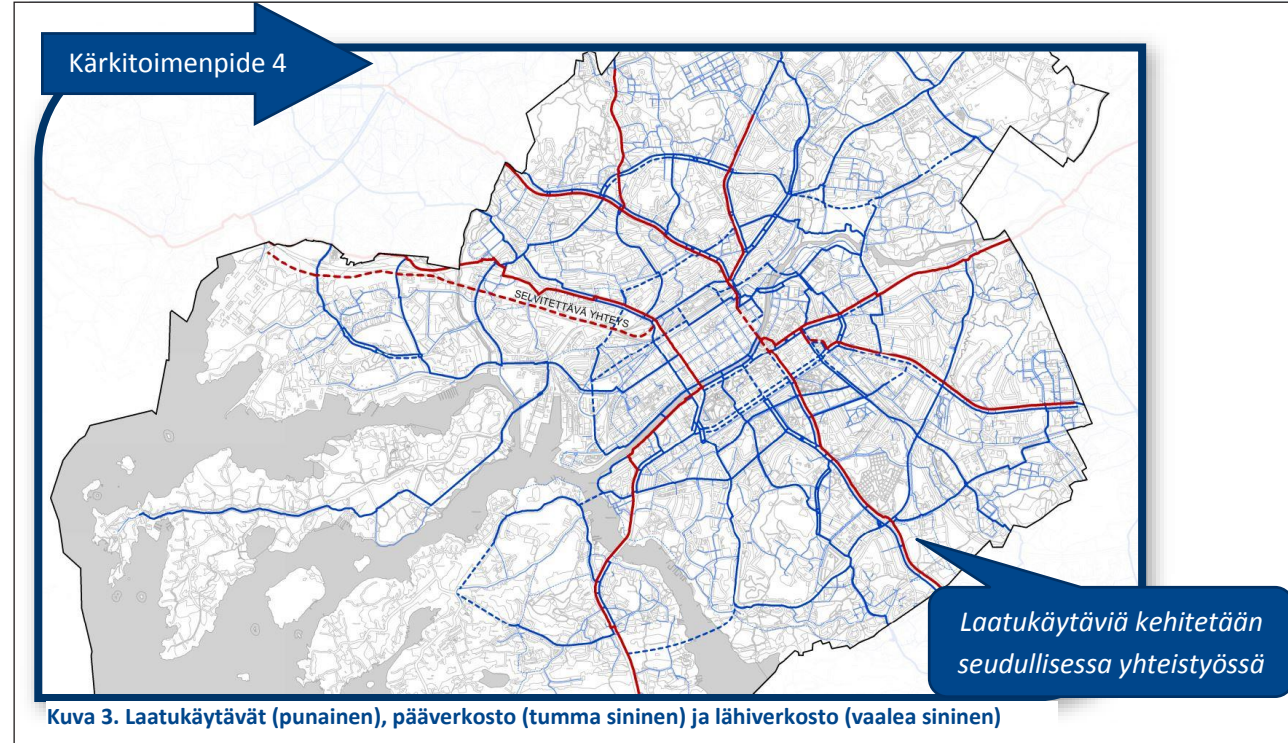
Varsinais-Suomen ELY-L-alue / Turun seutu

Turun kaupunki on vuonna 2016 julkaissut *Turun pyöräilyn kehittämisohjelman 2029*. Kehittämisohjelman taustalla on kaupunginstrategian ilmastopolitiikka ja tavoite parantaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja kasvattaa pyöräilyn ja jalankulun määrää vuosittain 2 %.

Kehittämisohjelmassa on määritetty pyöräilyverkosto, jonka tavoitteita ovat selkeä verkosto, suurimman liikennemäärän linjoilla paras laatutaso, turvallisuus, suoruus, kattavuus, vaivattomuus ja miellyttävyys. Pyöräilyverkosto on jaoteltu kaksitasoiseksi pääverkostoon ja lähiverkostoon, minkä lisäksi pääverkoston suurimman liikenteen ja käyttäjäpotentiaalin väylät on nostettu kehitettäviksi parhaimman laatutason laatukäytäviksi. Laatukäytävät yhdistävät lähikunnat ja Turun suurimmat lähiöt Turun keskustaan. Reilu 60 km yhteystarpeista sijaitsee valtion verkolla. Tavoiteverkon olemassa olevista väylistä noin 345 km on valtion verkolla.

Kehittämisohjelmassa on määritetty teknisiä laatuvaatimuksia pyöräilyverkostolle, mm. mitoitus sekä pyöräilyn erottelulle jalankulusta ja autoilusta.

Lisäksi vuonna 2018 Turun seudulla on määritetty seudulliset laatuväylät, jotka on hyväksytty osana Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavaa.

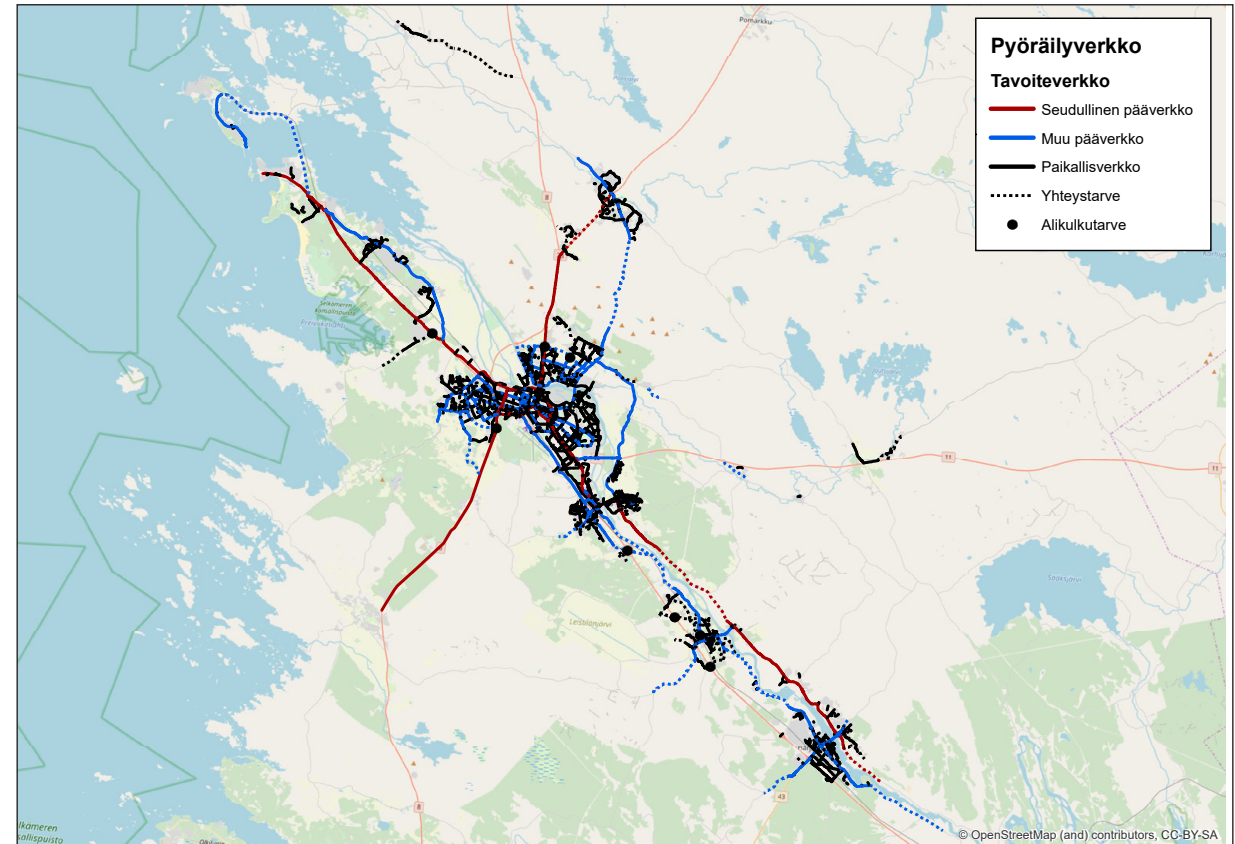
Kuva 14. Pyöräilyn laatukäytävät, pääverkosto ja lähiverkosto Turun keskusta-alueella.

Varsinais-Suomen ELY-L-alue / Porin seutu

Porin kaupunkiseudun kunnat Pori, Ulvila, Nakkila ja Harjavalta julkaisivat vuonna 2019 *Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman*.

Edistämishjelmassa on esitetty nykytilanteen luokitus jakamalla nykyiset pyörätiet seudulliseen pääverkkoon, muuhun pääverkkoon ja paikallisverkkoon. Vastaavasti on esitetty tavoiteverkko samalla jaottelulla sekä tunnistettu yhteys- ja alikulkutarpeet. Tavoiteverkko yhdistää seudun keskukset toisiinsa, minkä lisäksi keskeisiin taajamiin on tehty tarkempi tarkastelu. Tavoiteverkko ulottuu valtatie 2 suuntaisesti noin 50 kilometrin matkalle.

Edistämishjelmassa tunnistetut yhteystarpeet on jaoteltu ohjelmassa kiireellisyysluokkiin. Reilu 50 km yhteystarpeista sijaitsee valtion verkolla. Tavoiteverkon olemassa olevista väylistä noin 115 km on valtion verkolla.

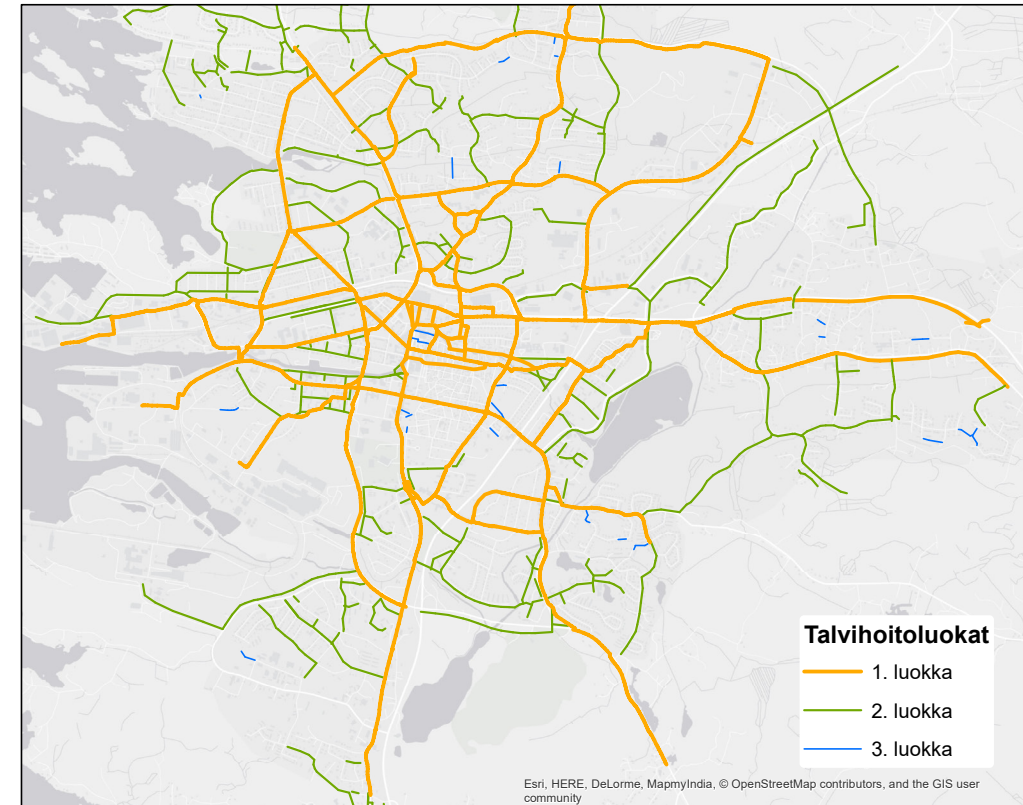
Kuva 15. Pyöräilyverkon tavoitetila Porin seudulla sisältäen seudullisen pääverkon, muun pääverkon, paikallisverkon sekä yhteys- ja alikulkutarpeet. Tarkemmat taajama-aluekohtaiset kuvat on esitetty raportissa.

Varsinais-Suomen ELY-L-alue / Rauma

Rauman pyöräilyverkon kehittämisohjelma on Rauman kaupungin vuonna 2016 julkaisema selvitys pyöräilyn edistämisestä Raumalla.

Kehittämisohjelmassa on määritetty pyöräilyn pääväylät ja suositettu niille talvihoitoluokkaa 1. Talvihoidon jaottelulle ollaan hakemassa hyväksyntää tekniseltä valiokunnalta keväällä 2020.

Valtion verkolla olemassa olevia pääväyliä on 28 km ja yhteystarpeita 16 km.

Kuva 16. Rauman pyöräilyverkon kehittämisohjelmassa on määritetty pyöräilyn pääväylät, joiden tulisi olla talvihoitoluokassa 1.

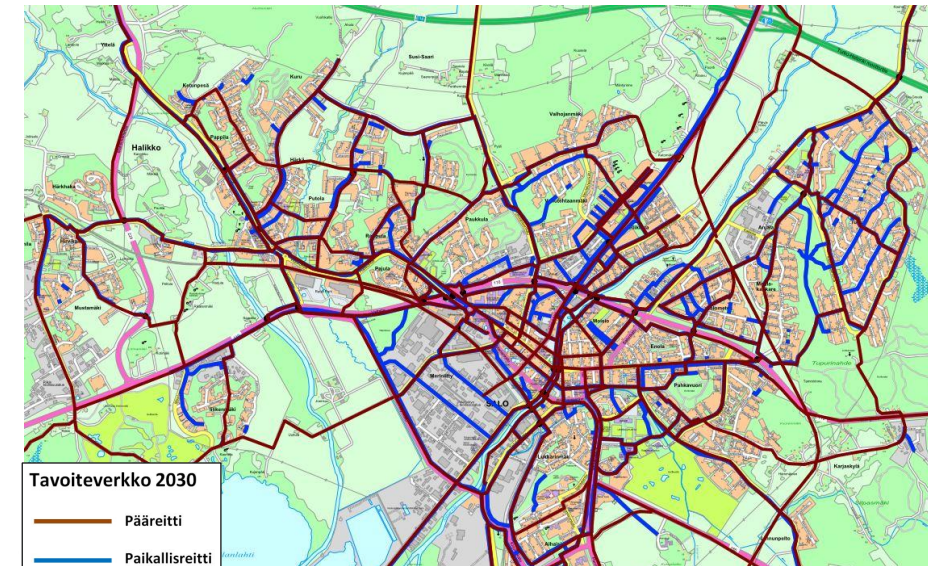
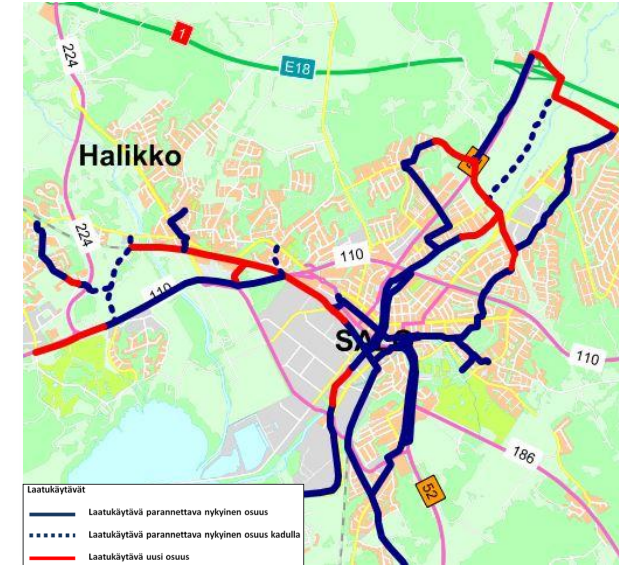
Varsinais-Suomen ELY-L-alue / Salo

Salon kaupungin kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on julkaistu vuonna 2016. Ohjelma on tehty yhteistyössä Salon kaupungin ja Liikenneviraston kesken. Ohjausryhmään ovat kuuluneet myös Varsinais-Suomen ELY-keskus sekä Varsinais-Suomen maakuntaliitto.

Edistämishjelmassa on määritetty pyöräilyn tavoiteverkko vuodelle 2030. Määrittelyn lähtökohtana on ollut mm. erilaisten toimintojen, kuten keskustan, palveluiden ja liityntäpysäköinnin saavutettavuus, verkon jatkuvuus sekä liikenneturvallisuuden näkökulmat.

Tavoiteverkko koostuu pääreiteistä ja paikallisreiteistä. Lisäksi on määritetty erilliset laatukäytävät, joihin kaikkiin liittyy joko parantamistarpeita tai ne ovat uusia yhteystarpeita. Valtion verkolla tavoiteverkon olemassa olevista väylistä on 92 km, minkä lisäksi yhteystarpeita on tunnistettu 162 km.

Kuva 17. Salon keskusta-alueen tavoiteverkko vuodelle 2030 (alla) sekä määritetyt laatukäytävät (oikealla). Lisäksi raportissa on esitetty laajemman alueen tavoiteverkko (ei kuvissa).

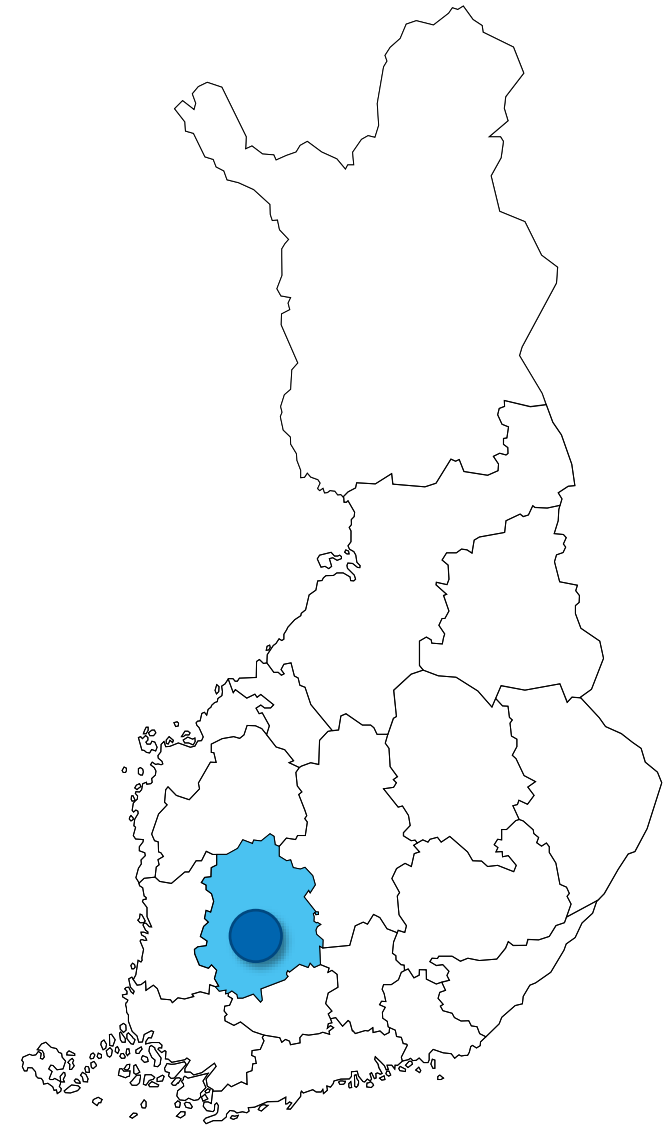
2.7 Pirkanmaan ELY-L-alue

Pirkanmaan ELY-L-alue

Yleiskuvaus

Pirkanmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen alueella toiminnalliset luokittelut on Tampereen seudulla.

ELY-keskus on tunnistanut yhteystarpeita jalankulku- ja pyöräilyväylien tarveselvityksessä (2018). Tarveselvityksen yhteydessä on tuotettu kuntakohtaiset kohdekartat sekä 20 priorisoidusta kohteesta tehdyt kohdekortit. Kohdekorteille on nostettu tietoa mm. koulu- ja työmatkojen potentiaalista sekä liikenneturvallisuudesta.

 = Kaupunkiseudulla tai kaupungin alueella on tehty pyörätieverkkosuunnitelma

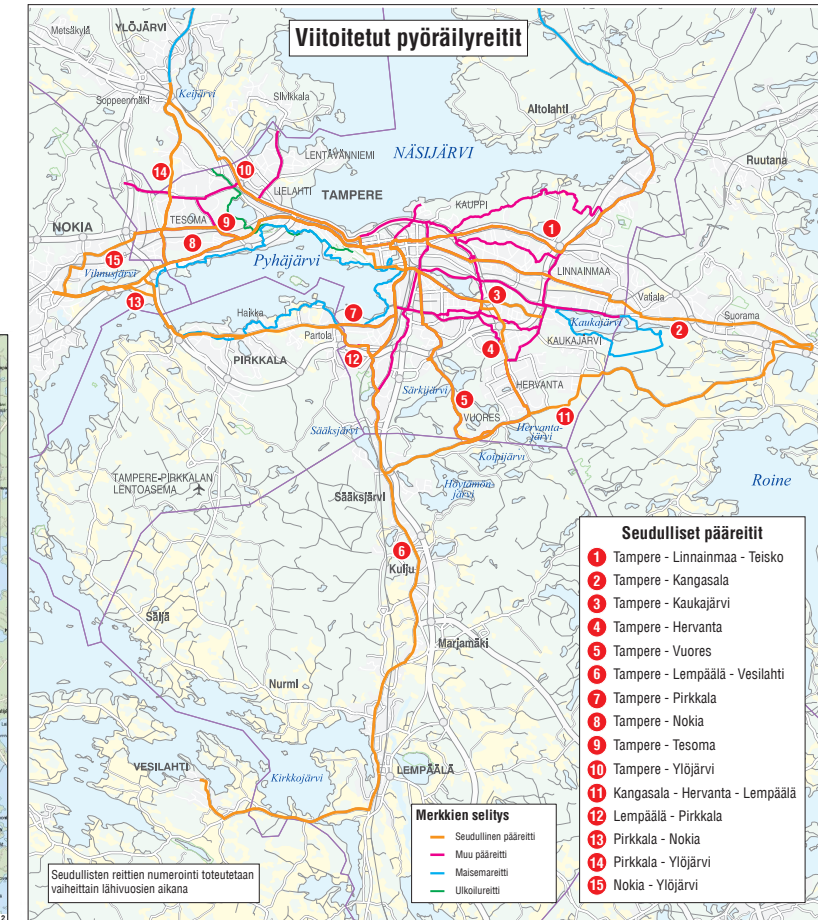
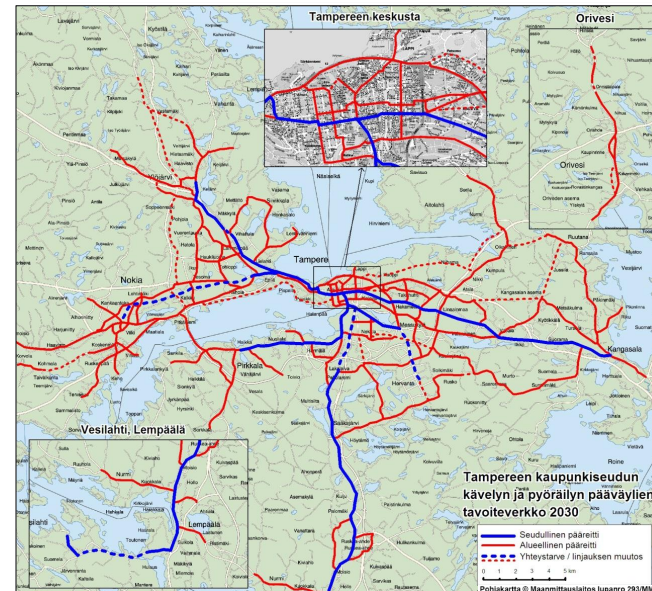
Pirkanmaan ELY-L-alue / Tampere

Tampereen kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelma 2030 on julkaistu vuonna 2012 yhteistyössä seudun kuntien kesken (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti, Ylöjärvi). Työtä ohjasi alueen liikennejärjestelmätyöryhmä.

Kehittämisohjelmassa tunnistettiin alueelta laatukäytävät ja määritettiin kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkko vuodelle 2030. Tavoiteverkko sisälsi pääreitit ja alueelliset reitit sekä molempien uudet yhteystarpeet tai linjauksen muutostarpeet.

Pyöräilyn edistämistyön yhteydessä seudulliset pyöräilyn pääreitit ovat tarkentuneet ja alueella on viitoitettu 15 seudullista pääreittiä. Tämän lisäksi on tunnistettu muita pääreittejä, maisemareittejä sekä ulkoilureittejä. Suurin osa reiteistä ulottuu noin 10 km etäisyydelle Tampereen keskustasta, pisimmät yli 20 km päähän.

Suunnitelman tavoiteverkosta yhteensä noin 160 km on valtion verkolla, josta 8 km on yhteystarpeita.

Kuva 18 Tampereen kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräilyn pääväylien tavoiteverkko 2030 (vuodelta 2012, vasemmalla) ja nykytilanteen seudulliset pääreitit numeroituna (oikealla).

2.8 Uudenmaan ELY-L-alue

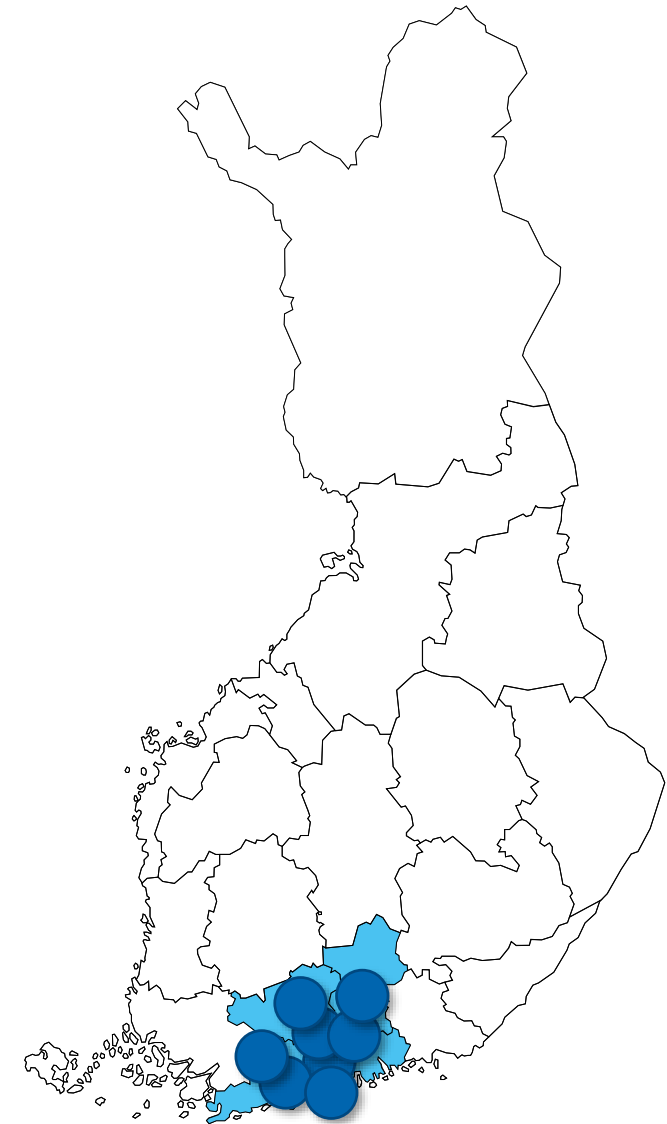
Uudenmaan ELY-L-alue

Yleiskuvaus

Uudenmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen alueella toiminnalliset luokittelut on tehty seuraavilla alueilla:

- Helsingin seutu (2012)
- Lahti (2019)
- Hämeenlinna (2015)
- Riihimäen seutu (2013)
- Forssan seutu (2017)
- Järvenpää (2019)
- Mäntsälä (2015)
- Tuusula (2018)
- Kirkkonummi (2017)

Lisäksi Orimattilaan on tekeillä selvitys. Erityisesti Helsingin seudun vuoden 2012 tehdyn suunnitelman yhteystarpeet valtion verkolla ovat toteutuneet tai toteutumassa hyvin.

 = Kaupunkiseudulla tai kaupungin alueella on tehty pyörätieverkkosuunnitelma

Uudenmaan ELY-L-alue / Helsingin seutu

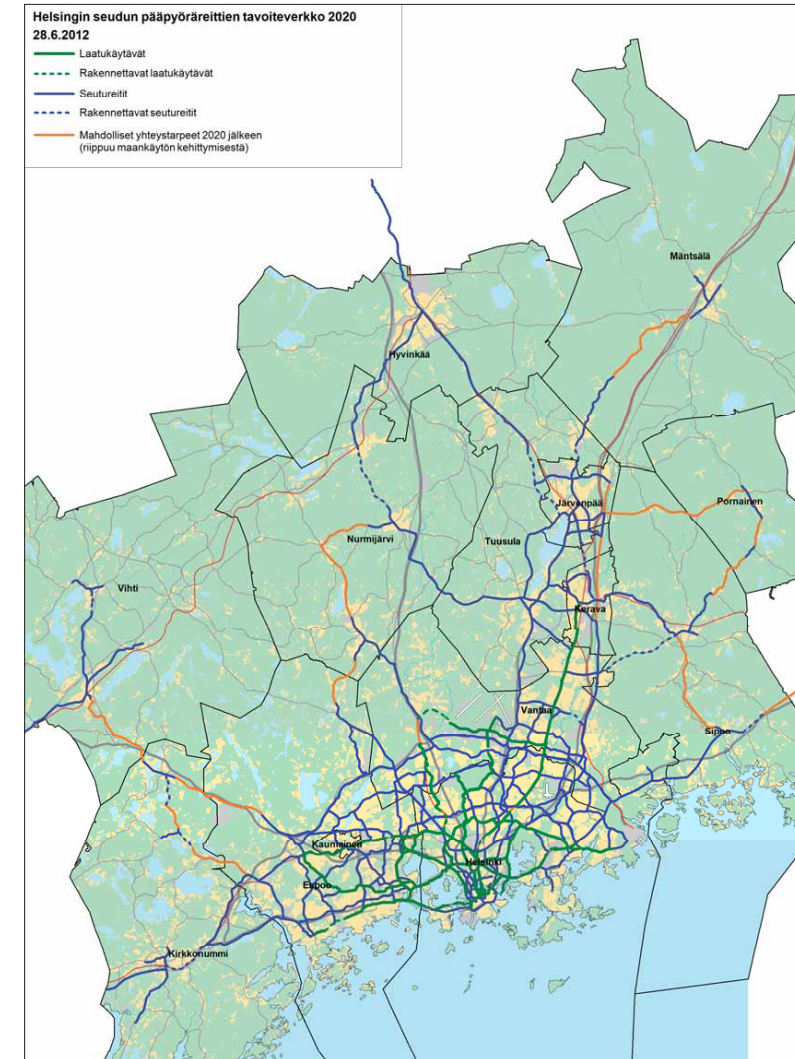
Helsingin seudun pääpyöräverkon ja laatukäytävien määrittelyn on julkaissut vuonna 2012 Helsingin Seudun Liikenne –kuntayhtymä (HSL), jonka jäseniä ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava, Sipoo, Tuusula, Kirkkonummi ja Siuntio.

Suunnitelmassa laadittiin pääpyöräilyverkko ja laatukäytävät Helsingin seudun 14 kunnan alueelle, em. lisäksi alueeseen kuuluivat Järvenpää, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Nurmijärvi ja Vihti.

Verkon määrittelyn taustalle tarkasteltiin sekä ulkomaalaisia että kotimaisia kaupunkeja ja niiden verkostoja mm. silmäkoon, fyysisten ratkaisuiden, opastuksen ja viitotuksen, kunnossapidon sekä kustannusten osalta. Lisäksi arvioitiin liikennemallin avulla käyttäjämääriä ja tehtiin kysely verkon puutteista ja ongelmakohtista.

Tavoiteverkkoon vuodelle 2020 määritettiin laatukäytävät, seutureitit sekä yhteystarpeita molemmille. Lisäksi tunnistettiin vuoden 2020 jälkeisiä yhteystarpeita. Määrittelyssä huomioitiin suunnittelu alueen aluerakenteen vaihtelut ja tunnistettiin 7 erilaista aluetyyppiä. Jokaiselle aluetyypille tehtiin laatukäytävien ja seutureittien laadulliset määrittelyt poikkileikkaus- ja liittymävaatimusten osalta.

Laatukäytävien pituus tavoiteverkossa on 186 km, josta rakennettavaa 22 km. Seutureittien pituus vastaavasti on 714 km, josta rakennettavaa 65 km. Valtion verkolle sijoittuvat yhteystarpeet ovat jo toteutuneet tai toteutumassa hyvin.

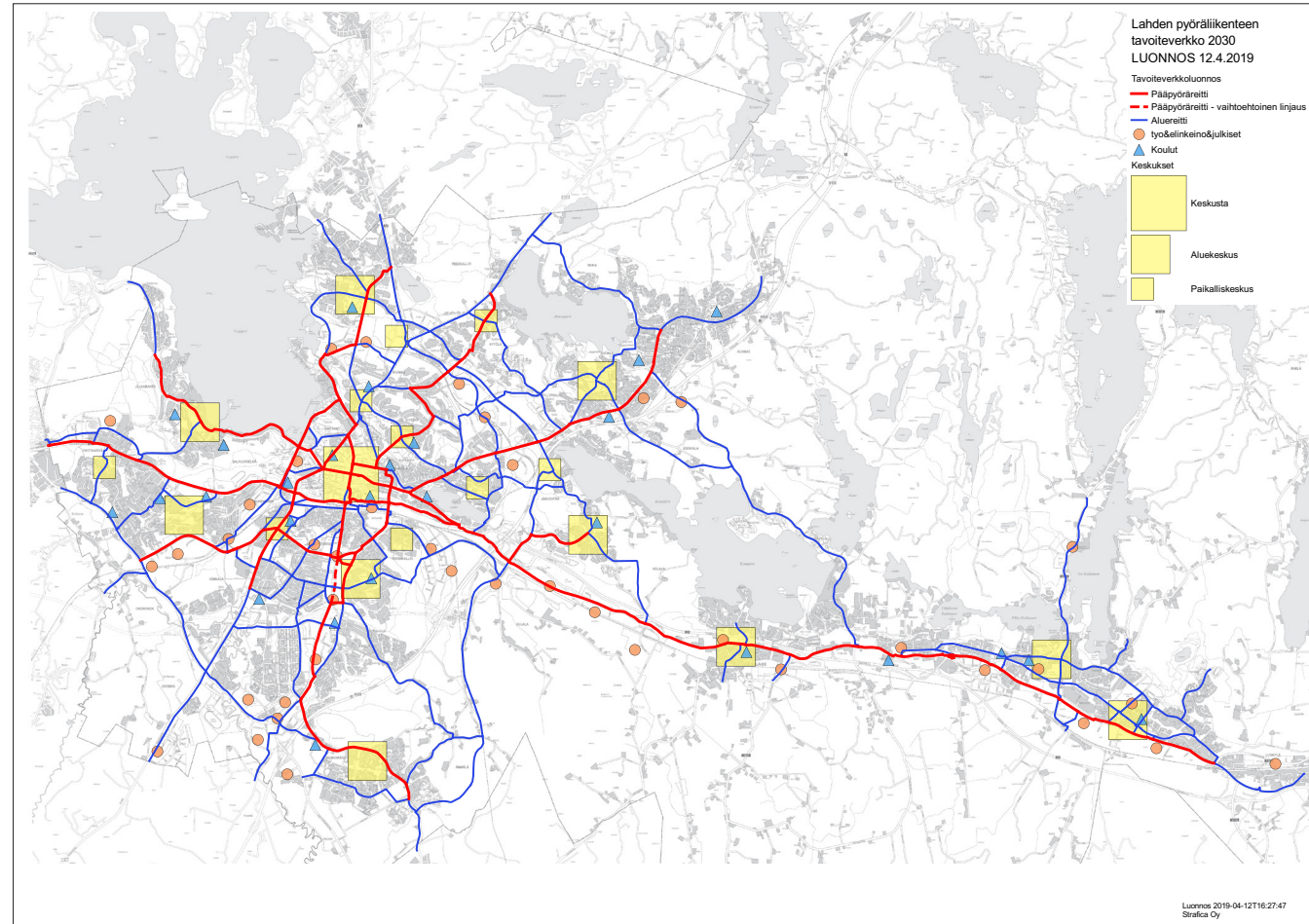

Kuva 19. Helsingin seudun pääpyöräreittien tavoiteverkko 2030 (vuodesta 2012). Useat esitetyt yhteystarpeet ovat toteutuneet.

Uudenmaan ELY-L-alue / Lahti

Lahdessa pyöräliikenneverkon päivittäminen on tehty vuonna 2019 osana *Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmaa*. Pyöräliikenneverkon osalta on julkaistu erikseen suunnitteluperiaatteet sekä kartta tavoiteverkosta 2030.

Tavoiteverkon määrittelyn taustalla on huomioitu keskusta-alue, aluekeskukset sekä paikalliskeskukset. Lisäksi on tunnistettu työpaikat, elinkeinot sekä julkiset palvelut ja koulut. Näitä yhdistämään on määritetty pääreitit sekä alueretit. Lisäksi on tunnistettu vaihtoehtoisia linjauksia. Tavoiteverkko ulottuu noin 10 km etäisyydelle Lahden keskustasta sekä pistomaisena noin 20 km etäisyydelle Nastolan taajamaan. Tavoiteverkolla ei ole valtion verkolla olevia yhteyspuutteita. Yhteensä tavoiteverkkoa on valtion väylillä noin 85 km.

Kuva 20. Lahden pyöräliikenteen tavoiteverkko 2030.

Uudenmaan ELY-L-alue / Hämeenlinnan seutu

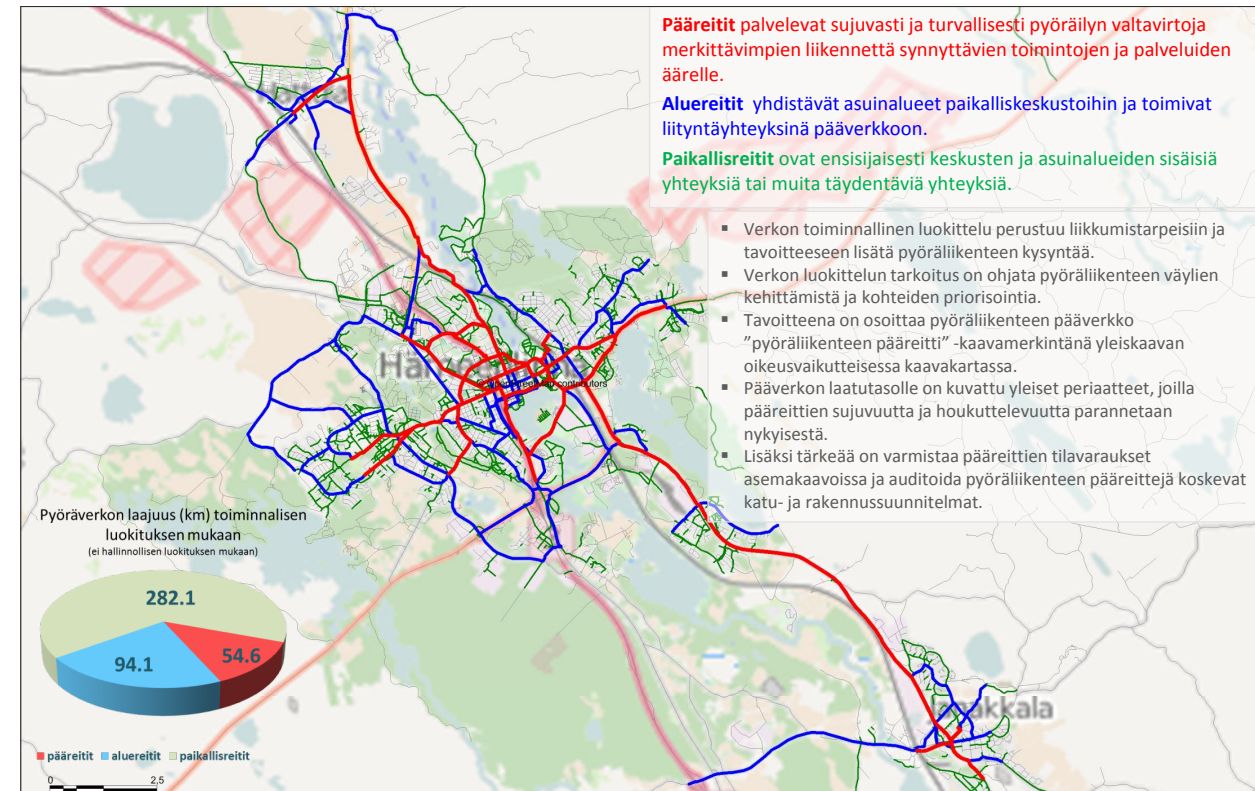
Hämeenlinnan seudun pyörätieverkon toiminnallinen luokittelu on tehty vuonna 2015 julkaistussa *Pyöräliikenteen pääverkon kehittäminen Hämeenlinnan seudulla*.

Tavoiteverkko on määritetty yhdistävänä verkkona Hattulan, Kanta-Hämeenlinnan ja Janakkalan alueille, minkä lisäksi neljälle pienemmälle taajamalle on tehty omat tavoiteverkot.

Hattula-Kanta-Hämeenlinna-Janakkala -alueelle on määritetty pääreitit, aluereitit ja paikallisreitit. Luokittelun taustalla ovat olleet liikkumistarpeet sekä tavoite lisätä pyöräliikenteen kysyntää. Hattulan ja Kanta-Hämeenlinnan välinen etäisyys on hieman alle 10 km ja Kanta-Hämeenlinnan ja Janakkalan hieman alle 15 km. Pääreittejä alueella on noin 55 km, aluereittejä noin 94 km ja paikallisreittejä noin 280 km. Pääverkolle on kuvattu tavoiteltava laatutaso. Valtion verkolla reittejä on noin 55 km.

Muihin taajamiin on määritetty pääreitit liikennemallin antamien käyttäjämäärien perusteella (liikennevirta yli 200).

Uusia yhteystarpeita ei ole esitetty, julkaisussa on ainoastaan luokiteltu olemassa olevaa verkkoa.

Kuva 21. Hämeenlinnan seudun pyörätieverkon toiminnallinen luokittelu Hattulan, Kanta-Hämeenlinnan ja Janakkalan alueilla. Lisäksi on tehty erillistarkastelut neljälle pienemmälle taajamalle.

Uudenmaan ELY-L-alue / Riihimäen seutu

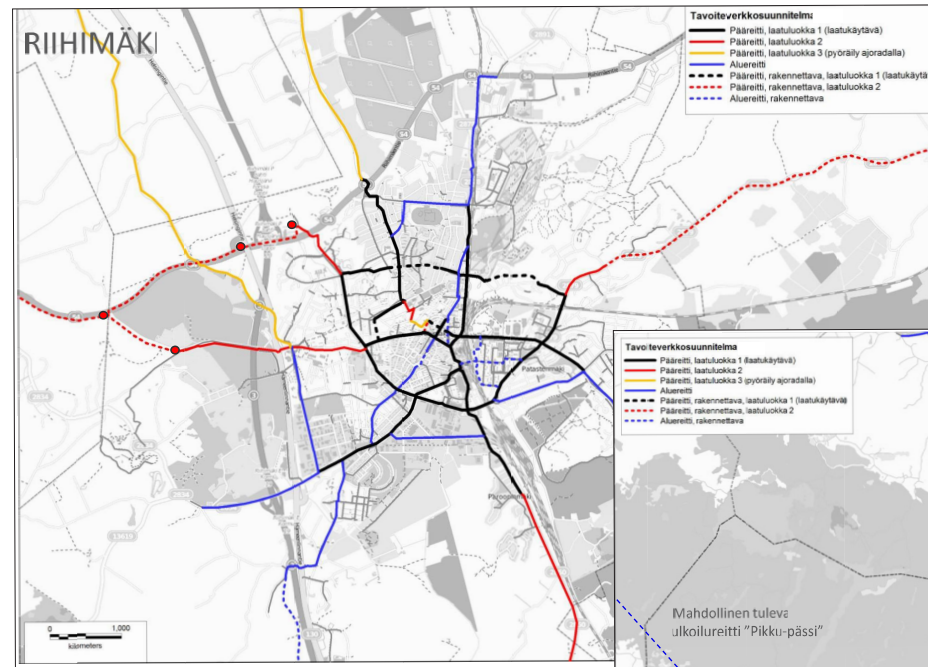
Riihimäen seudun pyörätieverkon toiminnallinen luokittelu on tehty vuonna 2013 julkaistussa *Riihimäen seudun pääpyöräilyverkon määrittely ja kehittämistarpeiden tunnistaminen*.

Julkaisussa on tehty tavoiteverkkosuunnitelmat Riihimäen, Lopen, Hausjärven ja Hyvinkään alueille. Tavoiteverkko sisältää kolmen eri laatuluokan pääreittejä sekä aluereitit. Lisäksi tavoiteverkkoon on tunnistettu rakennettavat pää- ja aluereitit. Pääreittien ensimmäisessä laatuluokassa ovat laatuikätyvät ja kolmannessa laatuluokassa pyöräily tapahtuu ajoradalla. Yhteensä tavoiteverkkoa on valtion olemassa olevalla verkolla noin 120 km.

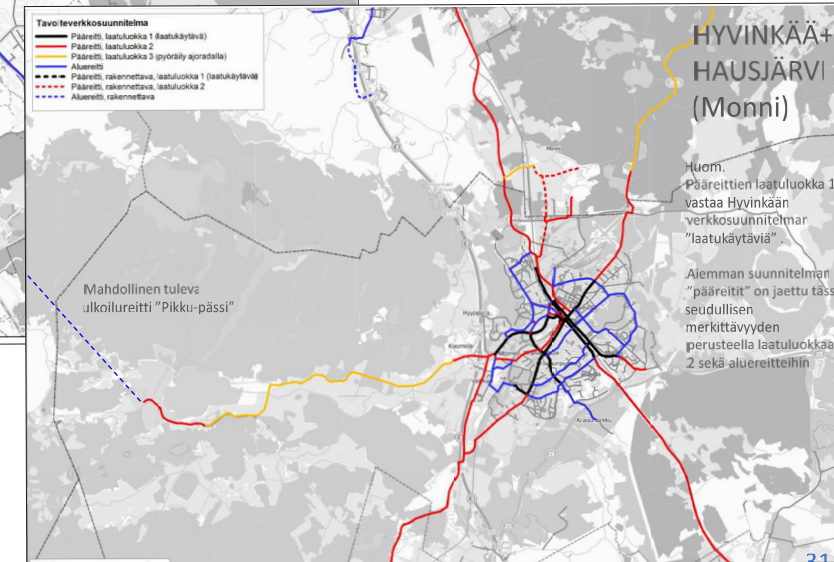
Hyvinkään ja Riihimäen keskustojen välinen etäisyys on noin 12 km. Lopen ja Hausjärven keskusta-alueilta matkaa Riihimäelle on reilu 15 km.

Yhteystarpeita on valtion verkolla 14 km. Muutama kohteista on Uudenmaan ELY-keskuksen hankekoreissa ja näiden odotetaan toteutuvan lähivuosina.

Hyvinkää on alueena mukana myös vuonna 2011 julkaistussa HSL:n *Helsingin seudun pääpyöräilyverkon ja laatuikätyvien määrittely* -julkaisussa.

Kuva 22. Riihimäen seudun pääpyöräverkko määrittelyssä tunnistettu tavoiteverkko Riihimäen (vasemmalla) ja Hyvinkään alueille (alla).

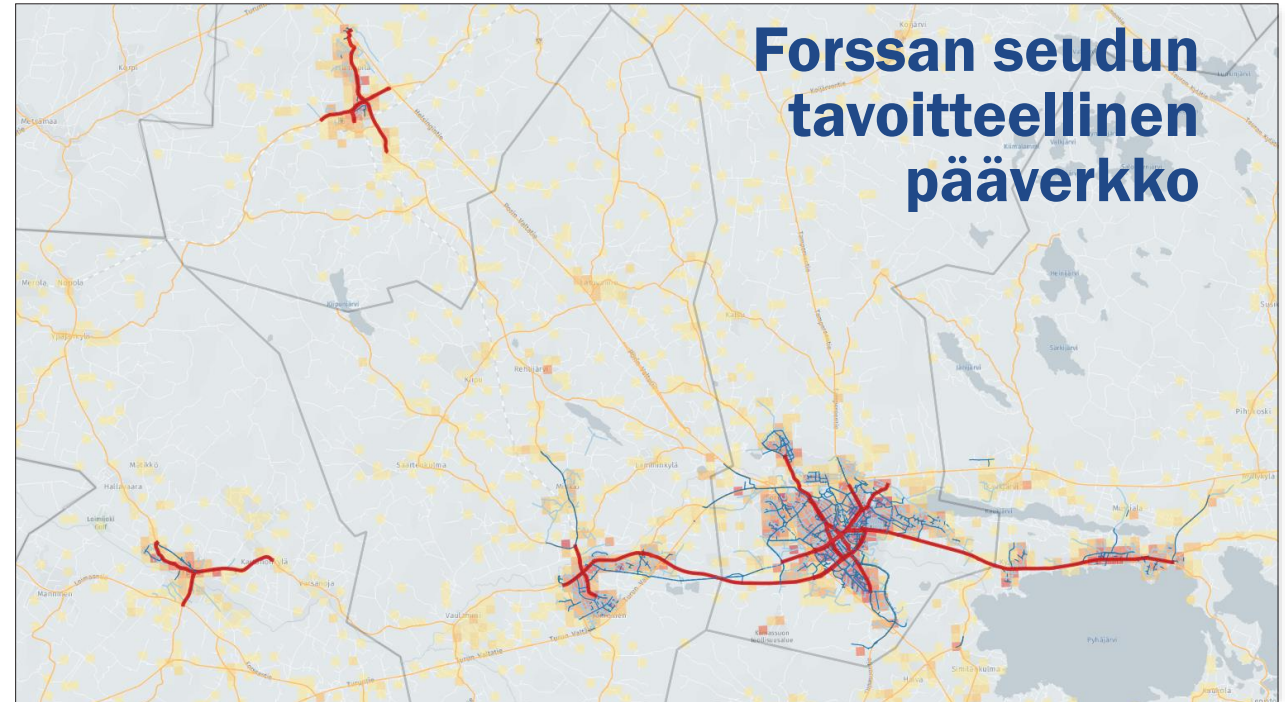
Uudenmaan ELY-L-alue / Forssan seutu

Forssan seudun pyöräliikenteen pääverkon kehittämisselvitys on vuonna 2017 julkaistu selvitys, jossa on määritetty tavoitteelliset pääverkot Forssan seudulle, sisältäen Forssan, Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän keskusta-alueet.

Pääreitit on muodostettu huomioiden keskustan palvelut, merkittävät asuinalueet, työpaikka-alueet, asemat sekä merkittävät virkistys- ja vapaa-ajan kohteet.

Tavoitteellinen pääverkko yhdistää Jokioisten ja Tammelan taajamat Forssan keskustaan. Molemmat taajamat sijaitsevat noin 7 km etäisyydellä Forssan keskustasta. Pääverkolla ei ole yhteystarpeita, luokittelu on tehty olemassa olevalle verkolle. Kehittämistarpeena olemassa olevalle verkolle on tunnistettu viitoituksen ja opastuksen parantamiselle sekä talvikunnossapidon yhdenmukaistamiselle.

Tavoitteellisen pääverkon pituus yhteensä noin 53 km, josta valtion verkolla on 28 km.

Kuva 23. Forssan seudun tavoitteellinen pääverkko. Pääverkko yhdistää Jokioisten ja Tammelan taajamat Forssan keskustaan.

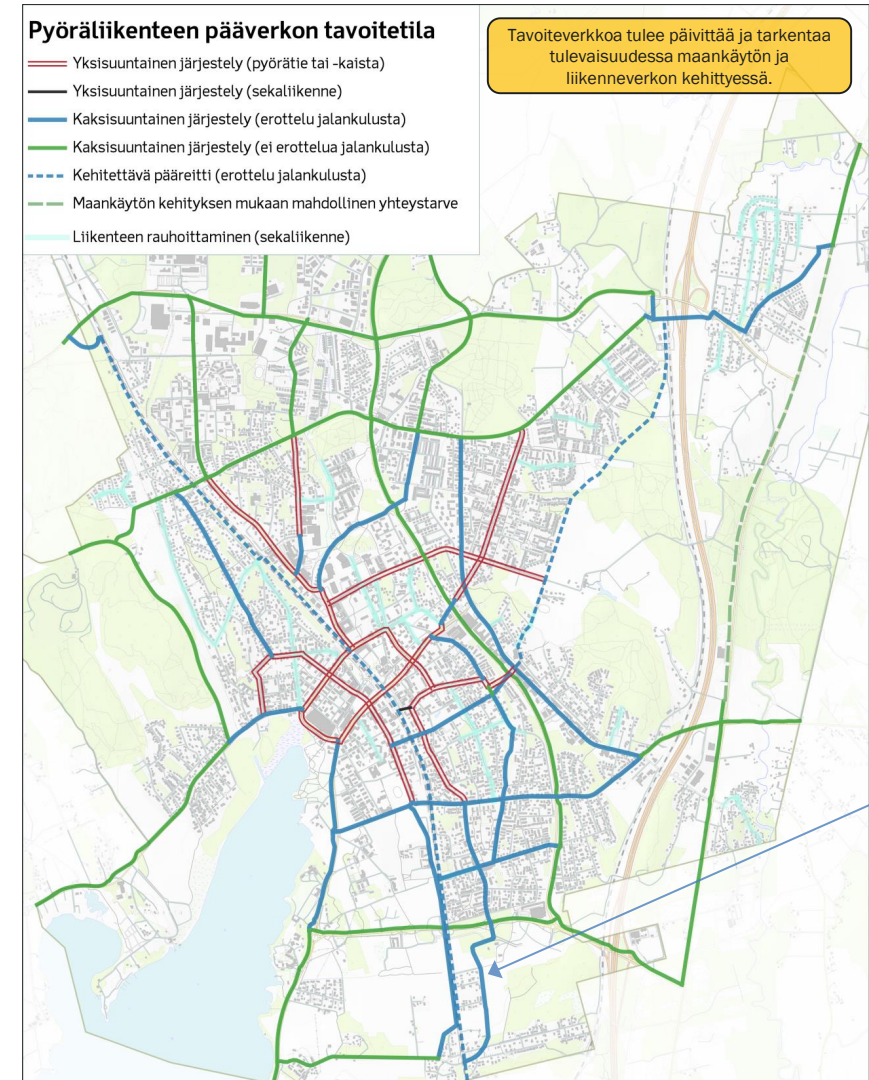

Uudenmaan ELY-L-alue / Järvenpää

Järvenpään pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma on Järvenpään kaupungin vuonna 2019 julkaisema suunnitelma, jossa on määritelty pyöräliikenteen pääverkon tavoitetila. Pääverkolle on määritetty onko pyöräväylä tavoitetilassa yksisuuntainen (pyörätie tai -kaista), yksisuuntainen (sekaliikenne), kaksisuuntainen (erotettu jalankulusta), kaksisuuntainen (ei erotettu jalankulusta) vai kehitettävä pääreitti (erotettu jalankulusta). Lisäksi on tunnistettu yhteystarpeita, jotka mahdollisesti syntyvät maankäytön kehityksen mukaisesti. Osalle pääverkkoa (sekaliikenne) on tunnistettu tarve liikenteen rauhoittamiselle.

Suuri osa tavoiteverkosta sijaitsee kaupungin katuverkolla.

Järvenpää on alueena mukana myös vuonna 2011 julkaistussa HSL:n *Helsingin seudun pääpyöräverkon ja laatukäytävien määrittely* -julkaisussa.

Kuva 24. Järvenpään pääverkon tavoitetila.

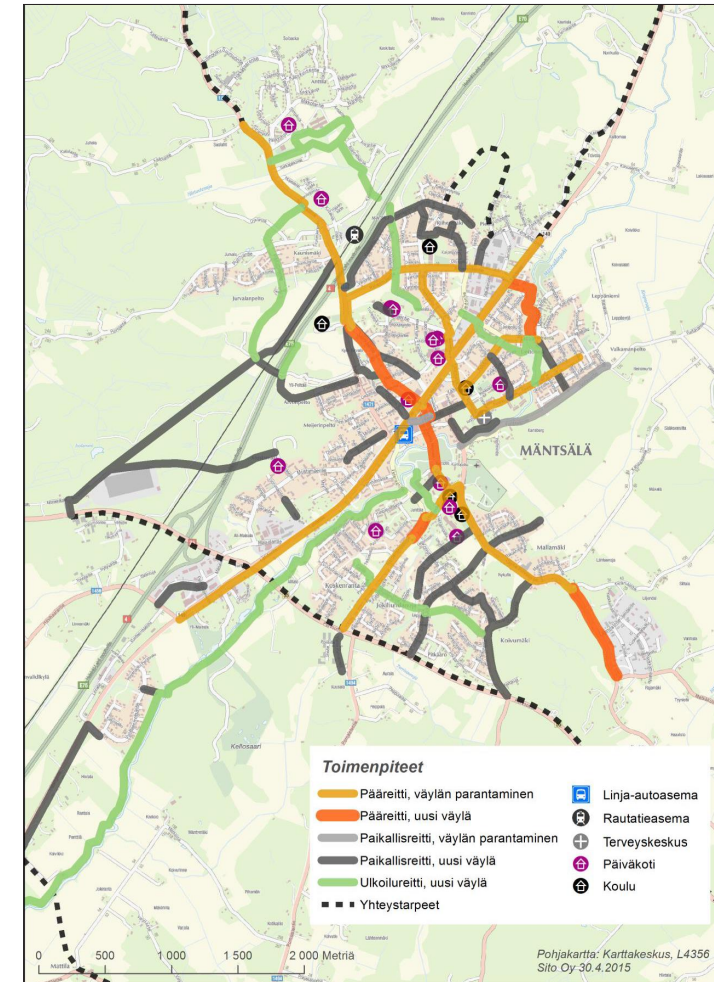
Uudenmaan ELY-L-alue / Mäntsälä

Mäntsälän jalankulku-, pyöräily- ja ulkoilureittien verkosto on Mäntsälän kaupungin vuonna 2015 julkaisema kehittämissuunnitelma.

Suunnitelmassa on määritetty parannettavat ja uudet pääreitit, parannettavat ja uudet paikallisreitit sekä uudet ulkoilureitit ja muut yhteystarpeet.

Suunnitelmassa on tunnistettu kehitettäviä kohteita valtion verkolla, mutta ne eivät ole tällä hetkellä osa Uudenmaan ELY-keskuksen hankekoria. Yhteensä uusia yhteystarpeita valtion verkolla on noin 10 km.

Mäntsälä on alueena mukana myös vuonna 2011 julkaistussa HSL:n *Helsingin seudun pääpyöräverkon ja laatukäytävien määrittely* -julkaisussa.

Kuva 25. Mäntsälän toiminnallisen luokittelun perusteella määritetyt toimenpiteet (parannettavat ja uudet väylät)

Uudenmaan ELY-L-alue / Tuusula

Tuusulan pyöräliikenteen edistämissuunnitelma on Tuusulan kaupungin vuonna 2018 julkaisema suunnitelma, jossa on määritetty pyöräilyn tavoiteverkko vuodelle 2040.

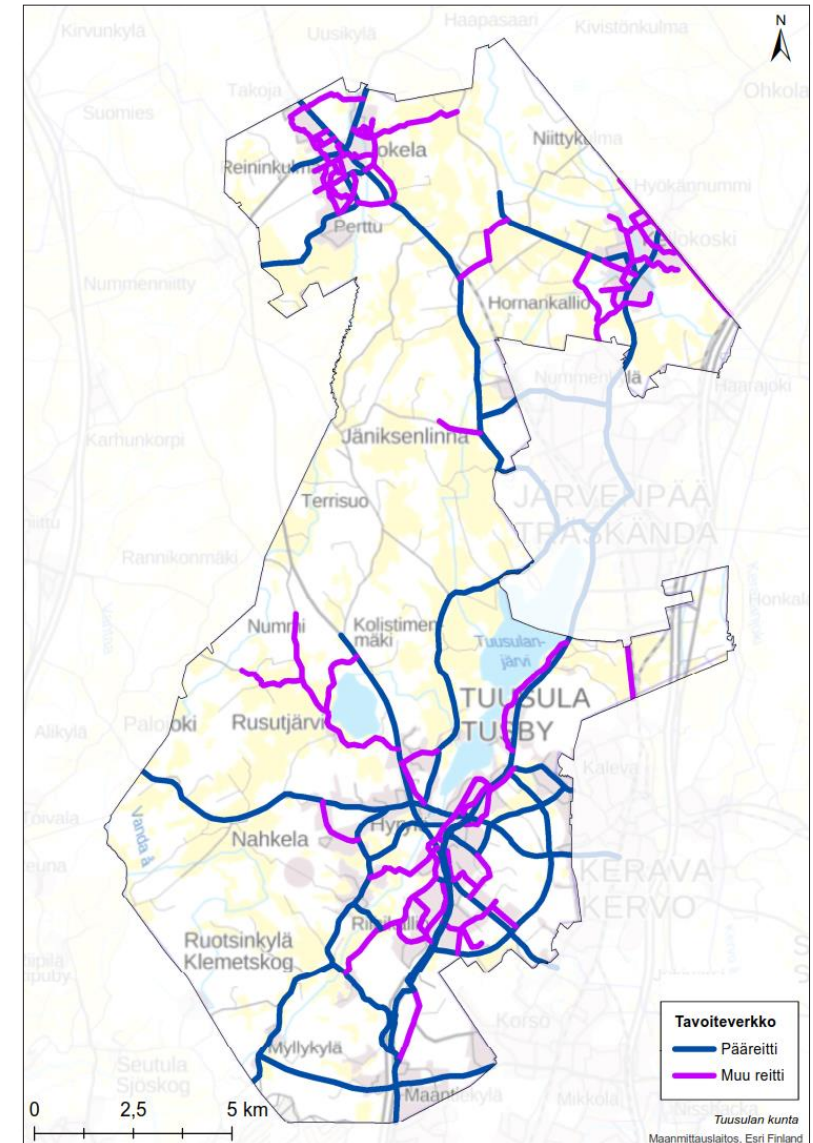
Tavoiteverkko koostuu pääreiteistä ja muista reiteistä. Lisäksi on tunnistettu Tuusulan keskusta-alueella ja Hyrylän taajama-alueella kulkevat baana-yhteydet.

Edistämishjelman toimenpiteissä on määritetty pääreiteille toimenpiteitä, mm. jalankulun ja pyöräilyn erottelun sekä liittymien osalta.

Valtion verkolla tavoiteverkkoa on noin 110 km, minkä lisäksi yhteystarpeita on tunnistettu 10 km.

Tuusula on alueena mukana myös vuonna 2011 julkaistussa HSL:n *Helsingin seudun pääpyöräverkon ja laatukäytävien määrittely* -julkaisussa.

Kuva 26. Tuusulan koko kunnan alueelle tehty tavoiteverkko 2040, joka koostuu pääreiteistä ja muista reiteistä.

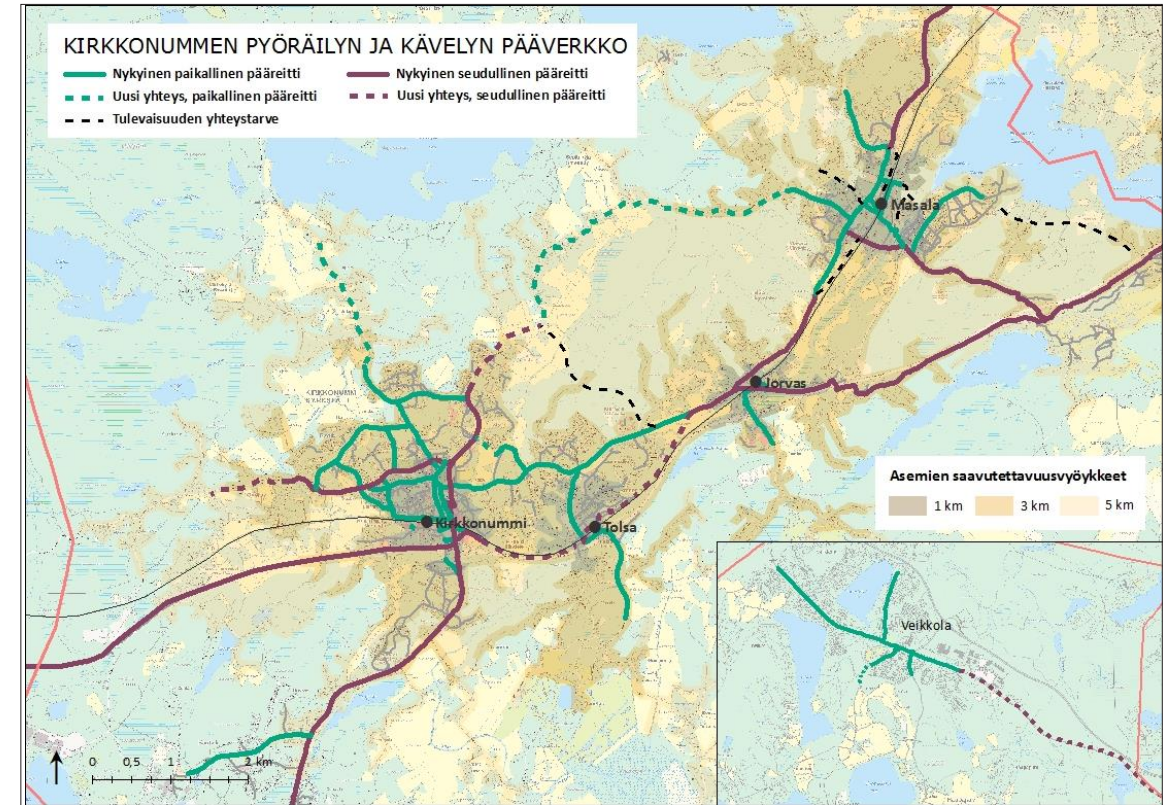
Uudenmaan ELY-L-alue / Kirkkonummi

Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelma on Kirkkonummen kunnan vuonna 2017 julkaisema ohjelma, jossa on määritelty kävelyn ja pyöräilyn tavoiteverkko 2030.

Tavoiteverkko koostuu nykyisistä paikallisista ja seudullisista pääreiteistä sekä molempien yhteystarpeista. Lisäksi on tunnistettu tulevaisuuden yhteystarpeita. Pääreittien tunnistamisen apuna on hyödynnetty erityisesti junaliikenteen asemien saavutettavuusvyöhykkeitä. Valtion verkolla tavoiteverkkoa on noin 80 km, josta noin 30 km on yhteystarpeita. Myös yhteystarpeita sijaitsee valtion verkolla, lisäksi valtion väylien yhteyteen on tunnistettu tarpeita opastukselle ja viitoitukselle sekä pyörien liityntäpysäköinnille.

Kehittämisohjelmassa on esitetty suunnitteluperiaatteet pääreiteille ja muille reiteille erikseen keskusta-alueilla sekä pääreiteille muilla alueilla. Suunnitteluperiaatteet koskevat poikkileikkausta sekä liittymiä.

Kirkkonummi on alueena mukana myös vuonna 2011 julkaistussa HSL:n *Helsingin seudun pääpyöräverkon ja laatukäytävien määrittely* -julkaisussa.

Kuva 27. Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn pääreittien tavoiteverkko 2030

2.9 Kaakkois-Suomen ELY-L-alue

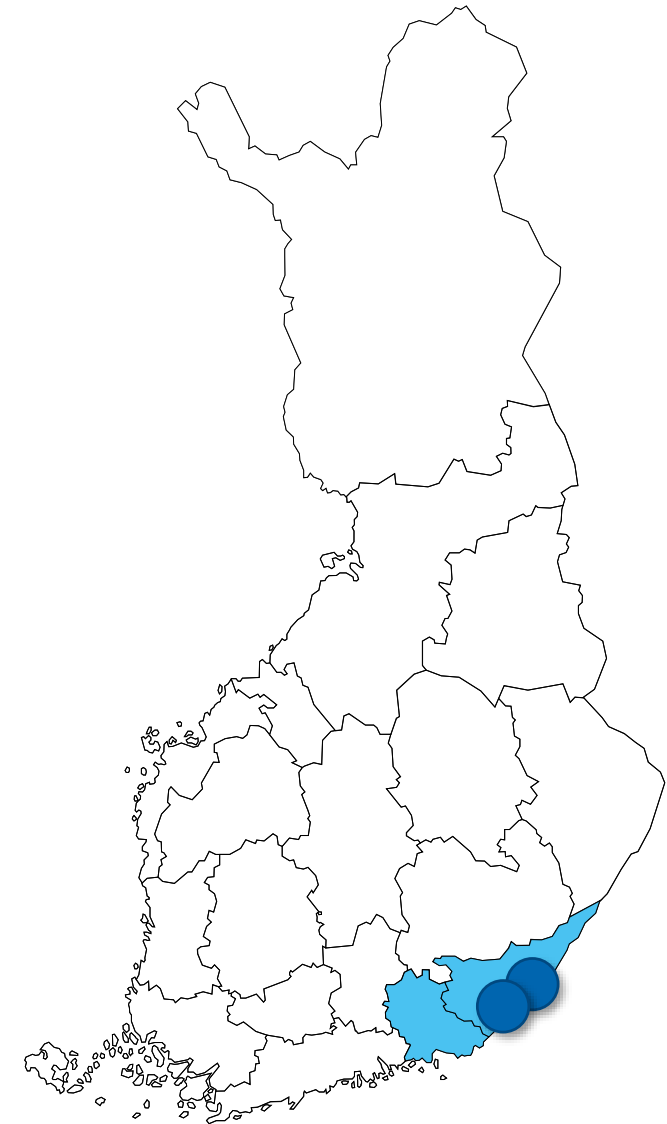
Kaakkois-Suomen ELY-L-alue

Yleiskuvaus

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen alueella toiminnalliset luokittelut on Lappeenrannassa (2019) ja Imatralla.

Lisäksi ELY-keskus on tunnistanut alueensa yhteystarpeita vuonna 2012 julkaistussa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kevytliikenneselvitys ja toimintalinjat -julkaisussa jossa on priorisoitu alueen jalankulku- ja pyöräilyväylät hyödyntämällä mm. tietoa koululaisten liikenneturvallisuudesta, väestön ja työpaikkojen sijainneista sekä matkatuotoksista.

Etelä-Karjalan maakuntaliitto on koostanut tiedot alueensa pyöräilyreiteistä matkailun näkökulmasta vuonna 2018. Reittien pituudet vaihtelevat noin 10 kilometristä jopa yli 500 kilometriin.

 = Kaupunkiseudulla tai kaupungin alueella on tehty pyörätieverkkosuunnitelma

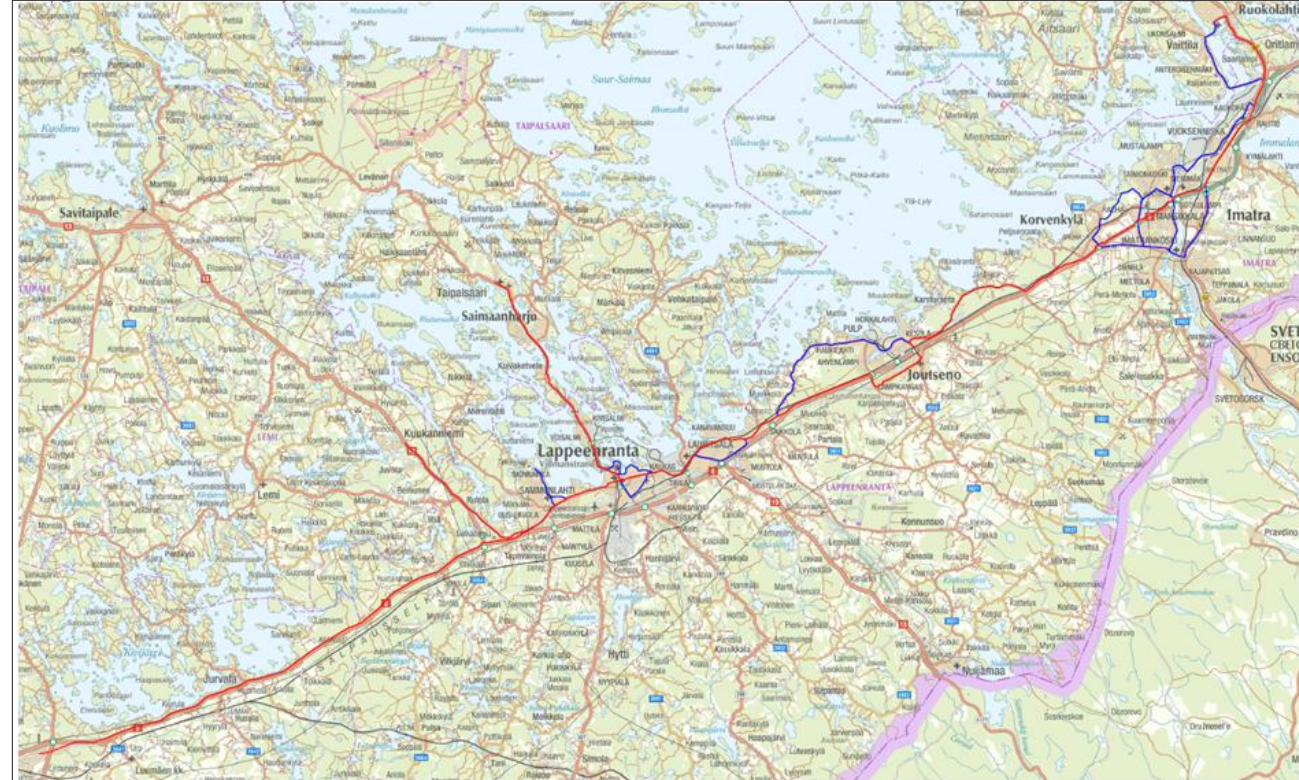
Kaakkois-Suomen ELY-L-alue / Etelä-Karjala

Etelä-Karjalan laaturaitti on Lappeenrannan kaupungin vuonna 2011 tilaama selvitys, johon osallistuivat kaupungin lisäksi Etelä-Karjalan liitto, Etelä-Karjalan virkistysäätiö, Imatran kaupunki, Lemin kunta, Ruokolahden kunta, Luumäen kunta, Taipalsaaren kunta sekä Kaakkois-Suomen ELY-keskus.

Etelä-Karjalan laaturaitin kehittämisen tavoitteena on luoda houkutteleva ja hyvin opastettu kevyen liikenteen raitisto, joka palvelee sekä päivittäisiä liikkumistarpeita että tarjoaa reittejä matkailijoille ja vapaa-ajan viettoon.

Tavoitelaturaitti muodostuu yhdestä yhtenäisestä pääreitistä sekä lenkkeinä takaisin pääreille palaavista sivureiteistä. Pääreitti yhdistää Lappeenrannan ja Imatran kaupungit sekä Luumäen, Lemin, Taipalsaaren ja Ruokolahden kunnat. Pääreitin on ajateltu palvelevan erityisesti päivittäisiä liikkumistarpeita tarjoten suoran, selkeän ja sujuvan yhteyden kasvukeskusten välille. Sivureitit on puolestaan pyritty suunnittelemaan siten, että jokaisen sivureitin varrella sijaitsee jokin mielenkiintoinen opastettava kohde.

Tavoitelaturaitistosta noin 100 km on olemassa olevaa valtion verkkoa ja yhteystarpeita valtion verkolle on tunnistettu noin 20 km.

Kuva 1. Tavoitelaturaitin linjaus (punainen = pääreitti, sininen = sivureitti).

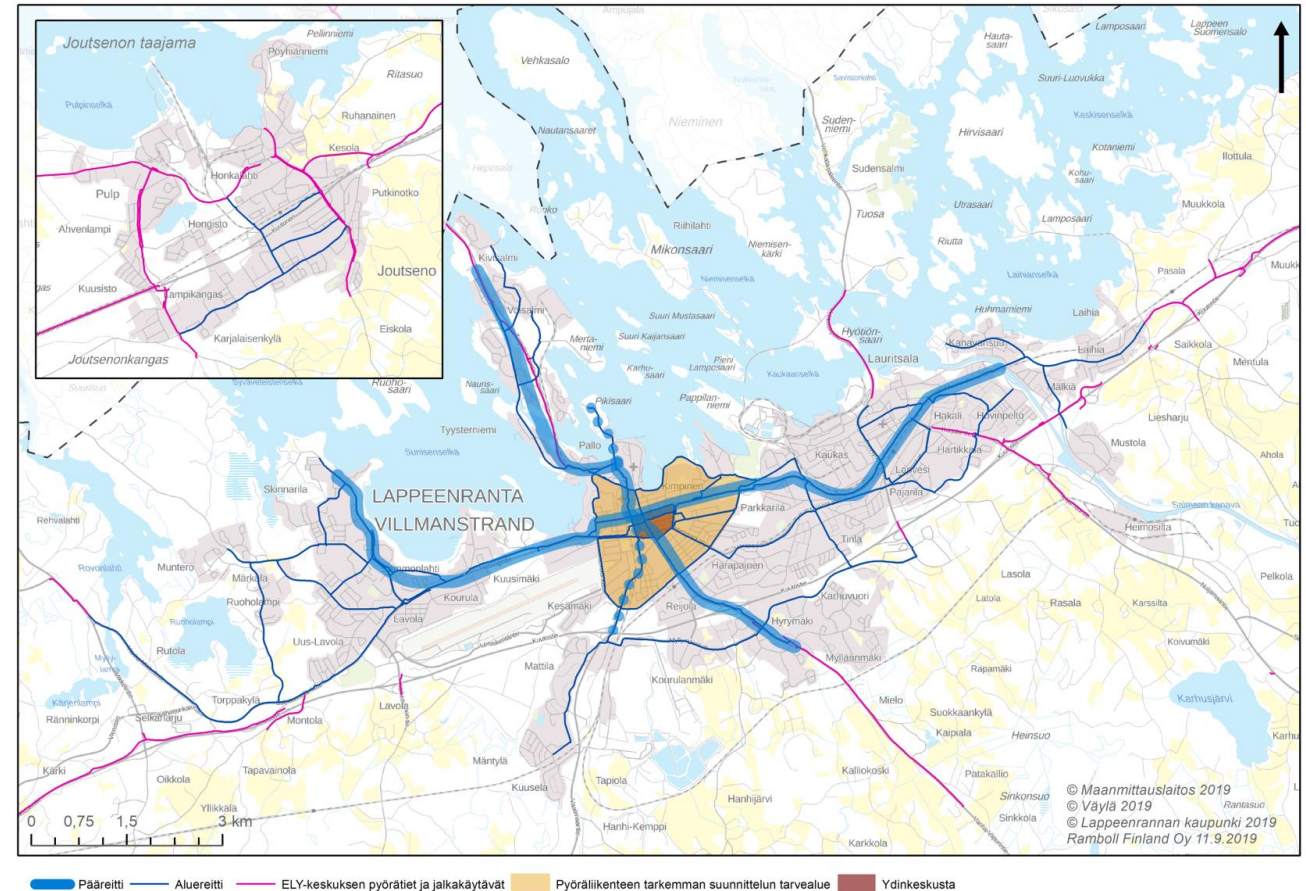
Kuva 28. Etelä-Karjalan tavoitelaturaitisto vuodelta 2011.

Kaakkois-Suomen ELY-L-alue / Lappeenranta

Lappeenrannan pyöräilyn kehittämisohjelma on Lappeenrannan kaupungin vuonna 2019 julkaisema ohjelma, jossa on määritetty Lappeenrannan keskustan ja Joutsenon taajaman alueen pyöräliikenteen verkot.

Pyöräliikenteen tavoiteverkossa on määritetty pääreitit, aluereitit sekä ELY-keskuksen pyörätiet ja jalkakäytävät. Pääreittien yhteysvälit ovat noin 25 kilometrin pituisia. Ohjelmassa on esitetty periaatteet pää- ja aluereittien erotteluun moottoriajoneuvo-liikenteestä sekä jalankulusta. Lisäksi toimenpiteissä on esitetty tarkempien suunnitteluperiaatteiden määrittämistä.

Tavoiteverkosta noin 60 km on olemassa olevaa valtion verkkoa ja yhteystarpeita valtion verkolle on tunnistettu noin 15 km.

Kuva 29. Lappeenrannan pyöräliikenteen tavoiteverkko

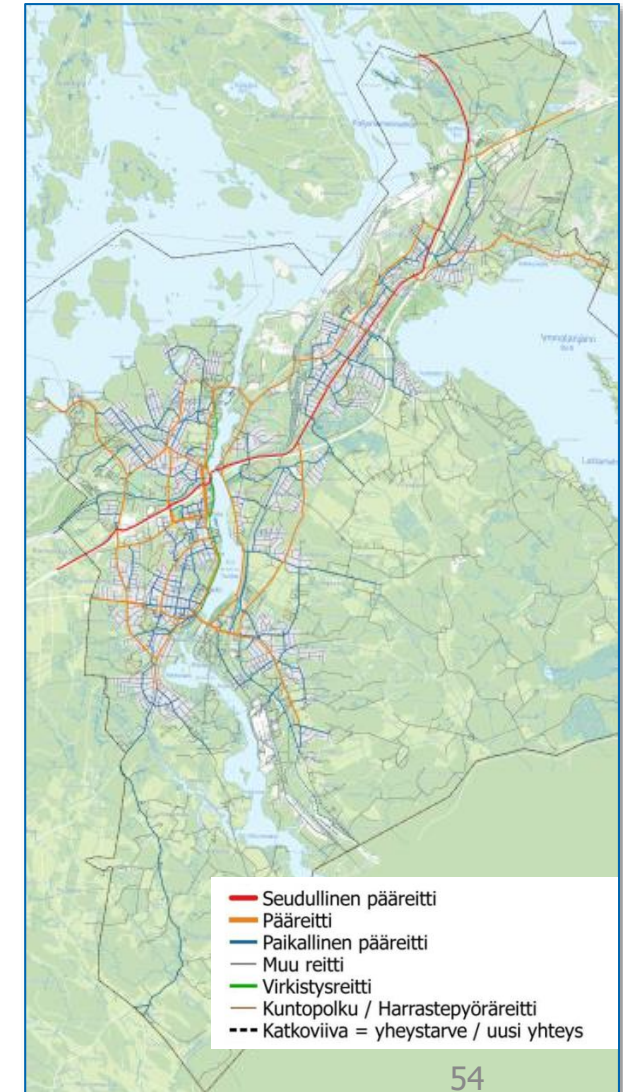
Kaakkois-Suomen ELY-L-alue / Imatra

Pyöräliikenteen kehittämisen suunnat Imatralla on Imatran kaupungin vuonna 2018 julkaisema suunnitelma, jossa on määritetty pyöräilyn tavoiteverkko.

Tavoiteverkko koostuu seudullisista pääreiteistä, pääreiteistä, paikallisista pääreiteistä, muista reiteistä, virkistysreiteistä, kuntopolku ja harrastepyöräreiteistä sekä yhteystarpeista.

Valtion verkolla tavoiteverkkoa on 16 km.

Kuva 30. Imatran pyöräliikenteen tavoiteverkko

3. Johtopäätökset

Johtopäätökset (1/2)

Pyöräväylien toiminnallista luokittelua on tehty Suomessa

Toiminnallinen luokittelu on tehty suurimmassa osassa Suomen suuria ja keskisuuria kaupunkeja. Yhteensä luokittelu oli tehty 29 kaupungin tai kaupunkiseudun alueella. Suurin osa suunnitelmista on valmistunut vuosina 2015-2019. Lisäksi joillakin alueilla päivitystyö on käynnissä tai käynnistymässä.

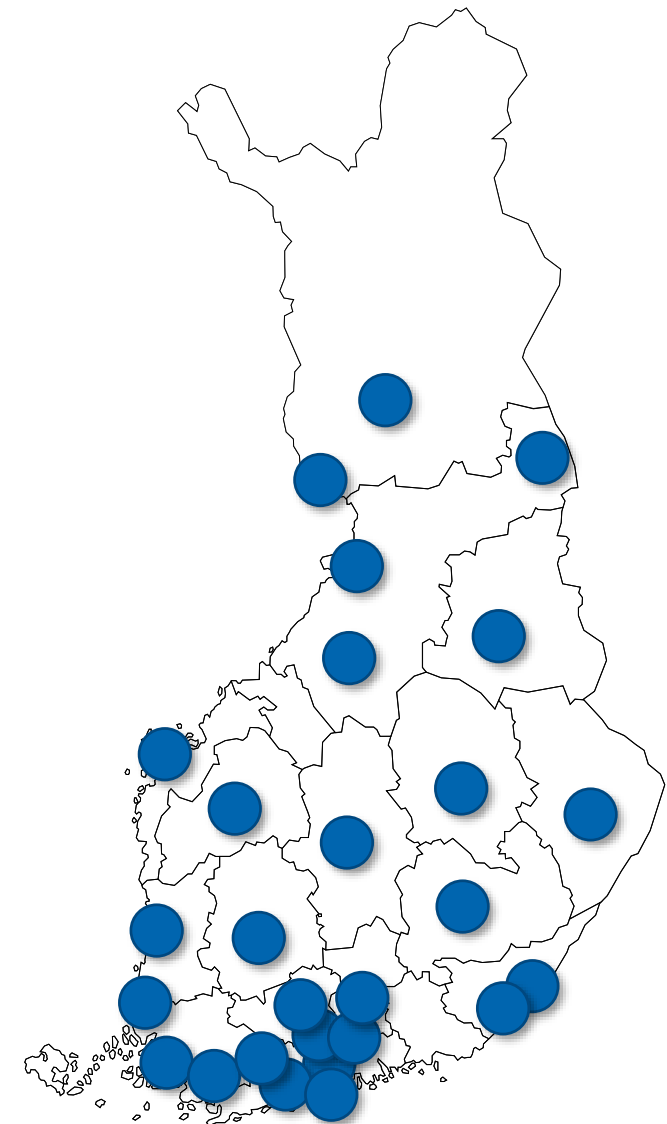
Suunnitelmissa on jonkin verran eroja

Osa suunnitelmista on tehty hyvin samanlaisiksi noudattamalla vuonna 2014 julkaistua Jalankulku- ja pyöräväylien suunnittelu -ohjetta. Osassa suunnitelmia on joitakin reittitasoja on jätetty pois ja joissakin on tuotu uusia suunnitteluohjeen tasojen rinnalle. Myös reittien nimeämisessä on keskinäisiä eroja.

Suunnitelmien maantieteelliset alueet myös vaihtelevat. Osa suunnitelmista keskittyy kaupungin keskusta-alueelle, osassa on huomioitu myös muut taajama-alueet. Myös tavoiteverkkojen silmäkoko vaihtelee.

Tavoiteverkkojen muodostamiseen on joillakin alueilla käytetty lähtökohtana keskusten ja kylien tunnistamista ja tätä kautta vektoriverkon avulla määritetty reitit. Toisilla alueilla perustan ovat muodostaneet esimerkiksi liikennemallin ennusteet, asukaskyselyt sekä yrk-aineisto. Kaikissa suunnitelmissa tavoiteverkon muodostamisen lähtökohtia ei ole avattu.

Suunnitelmat ja niissä esitetyt yhteystarpeet ja luokittelut eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään.

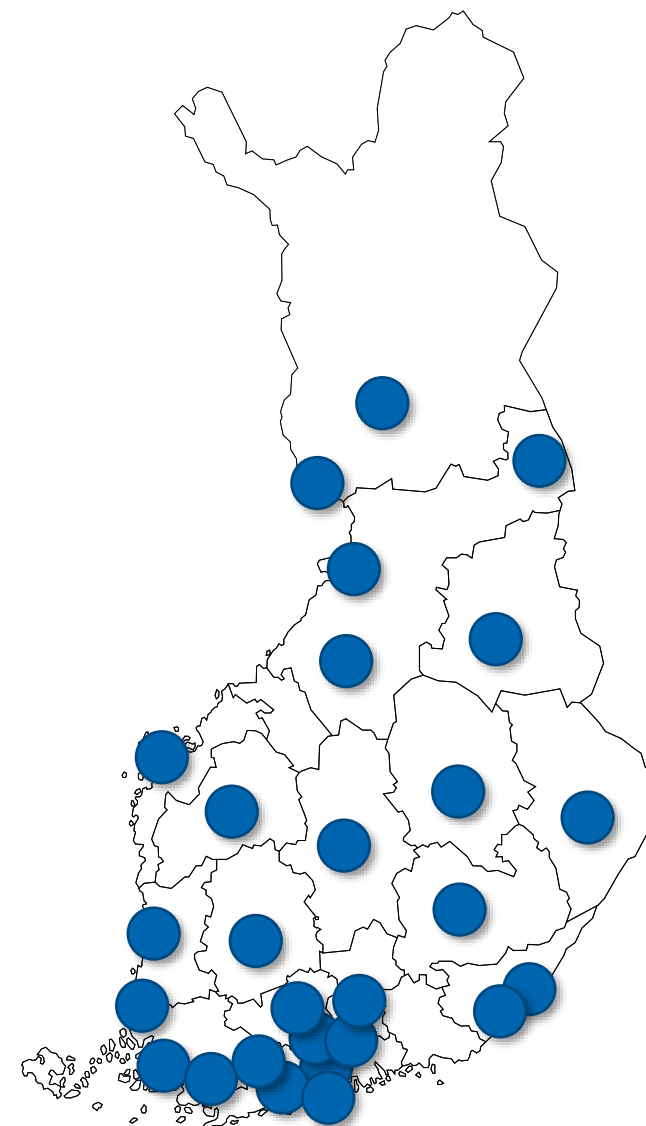

 = Kaupunkiseudulla tai kaupungin alueella on tehty pyörätieverkkosuunnitelma

Johtopäätökset (2/2)

Tarpeita valtion verkolle on vaihtelevasti – tarpeet eivät ole vertailukelpoisia

Yhteensä valtion olemassa olevaa verkkoa on määritetty osaksi tavoiteverkkoa noin 2000 km, minkä lisäksi tavoiteverkkoon oli tunnistettu yhteystarpeita noin 500 km. Valtion verkolle määritetyn olemassa olevan tavoiteverkon pituuden keskiarvo oli noin 70 km ja mediaani 50 km. Tavoiteverkkoon kuuluvia yhteystarpeita oli tunnistettu maanteiden yhteyteen 20 suunnitelmassa ja niiden pituuden keskiarvo oli noin 30 km ja mediaani noin 10 km. Suunnitelmissa olevista eroista johtuen tarpeet valtion verkolle eivät ole yhtenäiset.

● = Kaupunkiseudulla tai kaupungin alueella on tehty pyörätieverkkosuunnitelma

4. Lähteet ja linkit

Lähteet ja linkit (1/2)

Paikkatietoaineisto, joka sisältää tehdyt luokittelut valtion verkolla:

<http://vayla.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=c9fa7881715043388ff7b0d684c55928>

Lapin ELY-L-alue

- Meri-Lapin liikenneturvallisuuksuunnitelma (2015): <https://www.doria.fi/handle/10024/73908>
- Rovaniemen kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelma 2030 (2016): <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=cc06b082-3bf6-4aa1-b15c-4f30ad5fcd6a>

Pohjois-Pohjanmaan ELY-L-alue

- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenneturvallisuuksuustyon karttapalvelu: <http://vayla.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=c9fa7881715043388ff7b0d684c55928>
- Pyöräilyn edistäminen Oulun seudulla: <http://oulunseudunpyoraily.fi/>
- Kajaanin pyöräilyn kehittämissuunnitelma (2017): http://www.kajaani.fi/sites/default/files/kajaanin_pyoratieverkon_kehittamissuunnitelma_raportti_24022017.pdf

Keski-Suomen ELY-L-alue

- Jyväskylän kaupungin pyöräilyn edistämishjelma (2015): https://www.jyvaskyla.fi/sites/default/files/atoms/files/pyorailyn_edistamisohjelma_pitkaraportti.pdf

Pohjois-Savon ELY-L-alue

- Kuopion pyörävylien verkostotarkastelu (2019): <http://publish.kuopio.fi/kokous/2019617084-6-1.PDF>
- Joensuun seudun pyöräilyn ja jalankulun kehittämissuunnitelma 2030 (2017): <https://www.joensuu.fi/documents/144181/2506339/Py%C3%B6r%C3%A4ilyn+ja+jalankulun+kehitt%C3%A4missuunnitelma+2030+raportti.pdf/e2f39dd5-ce2f-5439-c8e2-39761f2a0f4c>
- Suunnitelma kilpailukyvyyn lisäämiseksi Mikkelin keskustassa pyöräilyn ja kävelyn avulla (2016): https://hallinta-mikkeli.kunta-api.fi/wp-content/uploads/2018/07/Kavelysta_pyorailysta_potkua.pdf

Varsinais-Suomen ELY-L-alue

- Turun pyöräilyn kehittämisohjelma 2029 (2016): <http://ah.turku.fi/kh/2018/1126026x/Images/1663910.pdf>
- Turun seudulliset laatuvaäylät (2018): https://www.varsinais-suomi.fi/images/tiedostot/Maankaytto/2018/TPLMK/Lainvoimainen/LIITE_1_6_20180611_20180827.pdf
- Porin kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma (2019): [http://pori.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Tekninen_lautakunta/Kokous_2212019/Porin_kaupunkiseudun_kavelyn_ja_pyoraily\(2139\)](http://pori.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Tekninen_lautakunta/Kokous_2212019/Porin_kaupunkiseudun_kavelyn_ja_pyoraily(2139))
- Salon kaupungin kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma (2016): <https://www.salo.fi/attachments/2016-09-23T10-39-45188.pdf>

Lähteet ja linkit (2/2)

Pirkanmaan ELY-L-alue

- Tampereen seudun viitoitetut pyöräilyreitit:
https://www.tampere.fi/tiedostot/s/zeJxJE1XZ/Seudulliset_paareitit_ja_viitoitetut_reitit.pdf

Uudenmaan ELY-L-alue

- Helsingin seudun pääpyöräverkon ja laatukäytävien määrittely (2012):
https://www.hsl.fi/sites/default/files/uploads/helsingin_seudun_paapyorailyverkko_ja_pyorailyn_laatukaytavat_paave_hlj2011_raportti.pdf
- Lahden kestävän kaupunkiliikkumisenohjelma (2019):
https://www.lahti.fi/PaatoksentekoSite/strategia-ja-talousSite/Documents/Lahden_suunta/Luonnosvaiheen_aineisto/Liite9_Lahden_PyorailynTavoiteverkko_12.4.2019_Paa_ja_alueverkko_sek%C3%A4_toiminnat300dpi.pdf
- Järvenpään pyöräliikenteen kehittämissuunnitelma (2019):
https://www.jarvenpaa.fi/attachments/text_editor/20854.pdf?name=Jarvenpaan_pyoraliikenteen_kehittamissuunnitelman
- Tuusulan pyöräliikenteen edistämissuunnitelma (2018):
[https://www.tuusula.fi/attachments/text_editor/33620.pdf?name=Tuusulan_pyoraliikenteen_edistamissuunnitelma_\(raportti_2018\)](https://www.tuusula.fi/attachments/text_editor/33620.pdf?name=Tuusulan_pyoraliikenteen_edistamissuunnitelma_(raportti_2018))

- Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma (2017):
https://www.kirkkonummi.fi/library/files/5a9667c9c910581f360002e4/Liite_Yt_2_11.5.2017_Kirkkonummen_k%C3%A4velyn_ja_py%C3%B6r%C3%A4ilyn_kehitt%C3%A4mishjelma.pdf

Kaakkois-Suomen ELY-L-alue

- Lappeenrannan pyöräilyn kehittämissuunnitelma (2019):
<https://www.epressi.com/tiedotteet/kaupungit-ja-kunnat/pyoraily-halutaan-vaihtoehtoiseksi-kulkumuodoksi-lappeenrannassa-pyorailyn-kehittaminen-osaksi-kestavan-liikkumisen-ohjelmaa.html>

Verkkojulkaisu pdf (www.vayla.fi)

ISSN 2490-0745

ISBN 978-952-317-774-1